

2 | 2006 MARTS
TEMA | MISSIONSKALD 2006

Budskabet

TIDSSKRIFT FOR BIBELSTUDIUM, TROSLIV OG MISSION

Forsoningen og mission
Signalement af fremtidens missionær
Gud kalder!

BUDSKABET 2 | 2006

TIDSSKRIFT FOR BIBELSTUDIUM, TROSLIV OG MISSION

142. årg.

ISSN 0901-4802

Hjemmeside: www.budskabet.dk

Budskabet udkommer seks gange om året:

Januar, marts, maj, juli, september og november

Tryk:

Øko-Tryk 96 94 04 11

Eftertryk og citering er tilladt med tydelig kildeangivelse.

Layout:

Amalie Puggaard Poulsen

Pris:

Abonnement: kr. 210,-

For unge under uddannelse: kr. 120,-

Udgiver og ekspedition:

Luthersk Missionsforening,

Industrivænget 40, 3400 Hillerød,

Tlf. 48 20 76 60

dlim@dlim.dk

Redaktion:

Ebbe Kaas, lærer (redaktør). Sneppevej 12, 6880 Tarm.

E-mail: lissetkaas@mail.tele.dk

Flemming Bak Poulsen, forlagsleder, København
(redaktionssekretær)

Mikkel Vigilius, bibelskolelærer, Hillerød

Lene Due Madsen, lærer, Gudhjem

Bent Houmaa Jørgensen, afdelingsmissionær, Silkeborg

1

indhold

Leder

Nøden for de ufrelste..... 2

TEMA

Forsoningen og mission..... 4

Signalement af

fremtidens missionær..... 8

En forandret verden..... 12

Gud kalder!..... 15

Missionsfakten..... 18

Troslære

Jesus Kristus som ypperstepræst... 21

Tro i tiden

"Herren beskytter de fremmede"..... 24

Hebræerbrevet

Hebræerbrevet..... 26

BØGER

Bogartikel: Kirke i kirken..... 29

Han vækker mit øre..... 32

Til den kirkelige forbruger..... 33

Horisont

..... 34

Nøden for de ufrelste

– hvor meget kan vi bære?

Jeg talte engang med en ældre kristen kvinde. Hun var tyngt af nøden for de ufrelste. Hun kendte så mange og hørte om så mange, der ikke kendte Jesus. Hun syntes, hun gjorde for lidt og bad for lidt. Den byrde, hun bar på, overskyggede den glæde, som ellers skulle kendetegne hende som kristen.

På den ene side var det en glæde for mig at opleve et menneske, der levede Gud så nær, at hun var blevet dybt berørt af den nød og smerte, som er i Guds hjerte over mennesker, der ikke kender den herlige frelse, han har fuldbragt i Jesus.

På den anden side stod det klart for mig, at hun bar på en større byrde, end hun kunne klare. Hun følte nød og ansvar for så mange og så meget, at det var ved at berøve hende kræfterne og overskuddet til at tage sig af den forbøns- og vidneopgave i ord og gerning, der lå lige for: hendes børn og børnebørn og de få ikke-kristne naboer og bekendte, hun havde god kontakt med.

Jeg talte med hende om, at der kun er én, der kan bære hele verdens nød på sine skuldre, og det er Jesus. Men Jesus delagtiggør dem, der tror på ham, i sin nød på forskellig vis og i forskellig målestok. Nogen giver han større ansvar end andre. Hun kunne med frimodighed lægge noget af ansvaret fra sig i bevidstheden om, at de ting var der andre, der havde kald til og ansvar for. Eventuelt kunne hun bede for enkelte af dem, f.eks. en

af missionærerne. Det var bedre, hun var trofast i forbønnen for lidt, end at hun gabte over så meget, at det lammede hende. Jeg fornemmede på hende, at disse ord blev hende til trøst og gav hende fornyet frimodighed i det kald, som var hendes.

En af de missionsange, som denne kristne kvinde helt sikkert har sunget mange gange, er den meget kendte "Din rigssag, Jesus, være skal min største herlighed". Det er på mange måder en dejlig sang, som jeg selv har sunget med på utallige gange. Men i samtalen med denne kvinde kom jeg til at tænke nærmere over indholdet, og jeg må indrømme, at jeg fik problemer med et par linjer i det andet vers (markeret med *kursiv*):

1. Din rigssag, Jesus, være skal
min største herlighed.
Tak, at jeg også fik dit kald
til her at være med!
Uværdig er jeg, Herre kær,
at høre til i rigets hær,
men du, som gav mig vennenavn
og tog mig kærligt i din favn,
giv du mig magt
at gå, hvor du har sagt!

2. Giv, Jesus, mig dit frelsersind
for slægtens sorg og harm!
Luk mig i dine smerter ind,
og gør mig stærk og varm!
Hjælp mig at skue med dit blik
hvert folk, som liv og grænser fik,
og bære verdens nød og skam
med blikket vendt mod dig, Guds lam,
til døden tro, tålmodig, stærk og fro!

3. Da ved jeg vist, mit øje får
et herligt syn at se,
når det mod verdens aften går,
når endt er lyst og ve:
Guds rige står i stråleskrud,
Krist hentet har sin dyre brud
af alle stammer, fra hver egn.
Med hver sin sejrskrans som tegn
i jubelkor de priser Herren stor!

De første seks linjer i vers 2 er en fin bøn at bede, hvis der er tale om at få frelsersind for den del af slægtens sorg og harm, som blev mit kald. Ligeledes er det vigtigt, at Jesus lukker mig ind i hans smerte for de mennesker, han har kaldet mig til at vidne for og bede for. Det er også afgørende, at der ikke er nogle folkeslag, som f.eks. de muslimske, vi betragter som ringere og mindre vigtige end andre. Ja, at vi ser ethvert folk med Jesu blik.

Men når der så står "og bære verdens nød og skam", så synes jeg, kæden hopper af. Det formår jeg ikke. Det formår intet menneske. Det kan kun Gud, og det gjorde han i Jesus Kristus. Man kan få den opfattelse, når man læser disse linjer, at det at følge Jesus efter og få hans frelsersind indebærer, at jeg skal bære verdens nød og skam ligesom Jesus gjorde. Ikke stedfortrædende, selvfølgelig, men alligevel byrden af verdens nød og skam. Og der står, at jeg skal gøre det glad ("fro"). Det formåede kvinden, jeg talte med, ikke, og jeg formår det heller ikke – ikke engang med blikket vendt imod Jesus.

Vi møder her en ubibelsk og usund tankegang, som kan føre

kristne ind i lovtrældom og skyldfølelse, fordi de ikke kan leve op til dette ideal. I 1968-udgaven af LM's sangbog *Åndelige Sange og Salmer* kommer det usunde endnu tydeligere frem: "og bære verdens nød og skam *med kærlighedens offerbrand*". Hvis det, der menes, er, at vi hver især skal bære vores andel af medfølelsen for verdens nød og skam, så er det sandt, men det fremgår i så fald ikke særlig klart af de formuleringer, der er brugt.

"Tværtimod, da de så, at Gud har betroet mig evangeliet for de uomskårne, ligesom Peter for de omskårne ... og da de forstod, hvilken nåde der var givet mig, gav Jakob og Kefas og Johannes, som anses for at være søjler, mig og Barnabas håndslag på den aftale, at vi skulle gå til hedningerne, og de til jøderne." (ApG 2,7-9). Vi ser her et eksempel på, hvordan Gud i den første kristne kirke gav kristne forskellige kald og ansvarsområder. Et andet eksempel er ApG 6,1-7, hvor apostlene blev frigjort til at koncentrere sig om Ordet og bønnen, medens andre tog sig af det diakonale. Og det blev til stor velsignelse.

Derfor kunne Paulus godt få et stik i hjertet og blive fyldt af Kristi medfølelse for jøderne (ApG 9,1-3). Men trods de stærke ord holdt han sig alligevel trofast til det, der var hans kald fra Gud. Og den byrde var såmænd stor nok. Ja, han oplevede, som også vi kan opleve det, at Gud havde givet ham en større del af byrden, end han kunne bære. Men han erfarede det, som Gud også ønsker at lade os erfare, at Guds nåde var ham nok, at han havde skatten i et lerkar, for at den overvældende kraft skulle være Guds og ikke hans.

Det betyder afsavn og koster kamp og trængsler af forskellig art at være tro i det kald, vi har fået. Det kunne Paulus udtrykke på denne måde: "I alt er vi trængt, men ikke stængt inde. Vi er tvivlrådige, men ikke fortvivlede ... Vi slås til jorden, men går ikke til grunde." (2 Kor 4,7-9). Hvis vi bærer en større del af nøden for de ufrelste, end vi er kaldet til, så nøjes vi ikke blot med at være trængt og tvivlrådige, men bliver stængt inde og fortvivlede.

Da jeg kom i KFS på gymnasiet, fik vi det gode råd, at vi skulle bede Gud om at vise os nogle ganske få, som vi på en speciel måde skulle bede for og søge venskab med. Det var meget frigørende. Jeg koncentrerede mig om to. Én af dem blev en kristen.

Forsoningen og mission

- refleksioner over 2 Kor 5,18-21

Forsoningen og mission er to begreber, som altid har spillet en central rolle i LM's selvforståelse. Budskabet om a) forsoningen i Kristus, det fuldbragte frelsesværk og det frie evangelium for syndere og b) kaldet til mission, en aktiv indsats for at nå flere mennesker med netop dette evangelium, har altid været to af LM's vigtigste mærkesager. Forsoningen og mission hører faktisk også uløseligt sammen. Har man sagt "a", må man også sige "b", plejer vi at sige. Det samme gælder her: Har man sagt forsoning, må man også sige mission.

Vi trænger i LM i dag til en åndelig fornyelse indadtil og til en missionsvækkelse udadtil, og jeg tror ikke mindst, at det vi behøver, er en genopdagelse af forsoningens evangelium og tjeneste. Vi har som missionsforening brug for igen at se ind i forsoningens vældige dimensioner, så vi sammen på ny erkender bredden og længden og højden og dybden af Kristi kærlighed (jf. Ef 3,18-19) og ligesom Paulus erfarer, at Kristi kærlighed tvinger os (jf. 2 Kor 5,14) – til mission for vor nabo, for vor by, for vort land, for andre folkeslag. For i forsoningen ser vi tindrende klart Guds universelle frelsesvilje og kærlighed til verden.

Hovedteksten

Der er ingen anden bibeltekst, der binder forsoningen og mission

stærkere sammen end 2 Kor 5,18-21 om *forligelsen* (det samme som forsoningen) og *forligelsens tjeneste* (hvilket er en præcis definition på mission).

Det er vigtigt at skelne mellem forligelsen og forligelsens tjeneste, men ligeså vigtigt er det, at de ikke adskilles, for det er to sider af samme sag. Det er derfor, Paulus i denne tekst, hvor han så stærkt udfolder, hvordan Gud i Kristus har forliget verden med sig selv, straks i samme åndedrag (han når dårligt at trække vejret) også må tale om forligelsens *tjeneste* - altså om mission – og om *ordet* om forligelsen - missionens budskab.

I figur 1 har jeg stillet teksten op på en måde, der viser, hvordan hele afsnittet er bygget op omkring henholdsvis forligelsen i Kristus (A1, A2 og A3) og forligelsens tjeneste (B1, B2 og B3).

Alt er fra Gud

Først er det værd at bemærke de ord, teksten begynder med: "Men alt dette skyldes Gud..." Det er kun Gud, der skal have æren for alt, hvad der har med frelsen at gøre. En har sagt det sådan: "Alt er fra Gud. Det eneste af mit eget, som jeg bidrager med til min frelse, er den synd, fra hvilken jeg har brug for at blive frelst". Alt hvad vi mennesker bidrager med i forligelsen er vor synd. Dét er vort bidrag og alle andre bidrag frabedes. Gud gjorde det hele i Kristus. Og det han gjorde, hverken kan, skal,

Figur 1: Forligelsen i Kristus og forligelsens tjeneste

(2 Kor 5,18-21)

V. 18: Alt dette er fra Gud		
A1: som forligte os med sig selv ved Kristus	(forligelsen i Kristus)	
B1: og gav os forligelsens tjeneste	(forligelsens tjeneste)	
V. 19: for		
A2: det var Gud,		
der i Kristus forligte verden med sig selv og ikke tilregnede dem deres overtrædelser,	(forligelsen i Kristus)	
B2: men betroede os ordet om forligelsen.	(forligelsens tjeneste)	
V. 20:		
B3: Så er vi altså udsendinge i Kristi sted,		
idet Gud så at sige formaner gennem os.		
Vi beder på Kristi vegne: Lad jer forlige med Gud!	(forligelsens tjeneste)	
V. 21:		
A3: Ham, der ikke kendte til synd,		
har han gjort til synd for os, for at vi kunne blive Guds retfærdighed i ham.	(forligelsen i Kristus)	

må eller behøver vi føje noget til!

Det er netop en hovedpointe i disse vers, at forligelsen er Guds værk fra ende til anden. Det var Gud, der tog initiativet og i Kristus selv udførte og gjorde alt færdigt. Bemærk at Gud igen og igen er det handlende subjekt i teksten. Det er Gud, der: "forligte os med sig selv ved Kristus ... gav os forligelsens tjeneste ... i Kristus forligte verden med sig selv ... ikke tilregnede dem deres overtrædelser ... betroede os ordet om forligelsen ... formaner gennem os ... gjorde ham der ikke kendte til synd, til synd for os."

Ved nærmere eftersyn ser vi endda, at *både* forligelsen og forligelsens tjeneste er fra Gud. *Alt* dette er fra Gud! Paulus beskriver både forligelsen i Kristus og forligelsens tjeneste som en Guds gave, og forbinder disse to gaver intimt med hinanden. Der er dog en vigtig forskel: Mens Gud selv udførte forligelsen i Kristus,

så inddrager han os, som har taget imod ordet om forligelsen, aktivt i forligelsens tjeneste, for at flere må høre og tage imod ordet om forligelsen. Gud giver og betror os denne tjeneste. Men vi skal ikke udføre den i egen kraft. Gud er selv virksom i denne tjeneste *gennem* os.

Vi vil nu først se nærmere på selve forligelsen i Kristus og dernæst på forligelsens tjeneste.

Forligelsen i Kristus

Baggrunden for forligelsens drama er verdens synd og fjendskab mod Gud på den ene side, og Guds hellige vrede over verdens synd på den anden side. Bibelen siger, at alle mennesker har gjort oprør og syndet mod den hellige Gud. Derfor er alle under Guds vrede og anklage, fordi Gud hader og straffer synd. Dermed står verden i en umulig situation: en situation hvor fortællelsen synes at være den eneste mulighed og frelsen en umulighed.

Men Gud har gjort det umulige muligt! Han har forliget verden med sig selv. Det er ikke sket ved, at verden og Gud har fået snakket ud om tingene og er blevet enige om et forlig. Men mens vi endnu var svage, ugudelige, syndere og hans fjender blev vi forliget med Gud, ved at hans søn døde for os, og netop derved viser Gud sin *kærlighed* til os (jf. Rom 5,6-11).

Derfor beskrives forligelsen i NT frem for alt som åbenbaringen af Guds kærlighed til verden: "Derved er Guds kærlighed blevet åbenbaret iblandt os: at Gud har sendt sin enbårne søn til verden, for at vi skal leve ved ham. Deri består kærligheden: ikke i at vi har elsket Gud, men i at han har elsket os og sendt sin søn som et sonoffer for vore synder." (1 Joh 4,9-10). Forligelsen er Guds kærlighedshandling overfor verden. Den er en enorm demonstration af dybet i hans kærlighed og det ultimative bevis for, at han virkelig elsker mennesker!

Gud i Kristus

Hvad var det der foregik på korset? Det, Paulus siger, er ordret: "Gud var i Kristus forligende verden med sig selv." Hvad ligger der i det?

Her er det afgørende at forstå, at Kristus ikke er en "tredje part" foruden Gud og verden, men Gud selv! Det var "Gud i Kristus", der forligte verden med sig selv! Gud er én og Gud Fader og Gud Søn er ét - også i forsoningen: "For I ham besluttede hele guddomsfylden at tage bolig og ved ham at forsone alt med sig, på jorden som i himlene, ved at stifte fred ved hans blod på korset." (Kol 1,19-20).

Forligelsen må for alt i verden ikke misforstås i retning af, at Gud Fader, på denne ene side, er den hellige, vrede Gud, der vil se blod, mens Jesus på den anden side er Sønnen, som i sin kærlighed stiller sig imellem os og Gud og ofrer sit blod til sin blodtørstige far! Nej, forsoningen handler om at Gud i Kristus ofrede sig selv, ofrede sit eget blod, i kærlighed til verden. På samme tid gælder det, at Faderen og Sønnen er forskellige "personer" i den Gud, som er én. Og forligelsens virkelighed indebar en dramatisk konflikt mellem Faderen og Sønnen. Bibelen siger, at Faderen fra evighed har elsket Sønnen, og Sønnen ligeså har elsket Faderen med den fuldkomne kærlighed, der er i Gud. Men da Guds Søn hang på korset, kom Sønnen for første og eneste gang i al evighed under Faderens vrede. Og Faderen forlod Sønnen døende på korset. Guds vrede ramte Gud selv.

Mødet mellem verdens synd og Guds vrede

Forligelsen skete i mødet mellem verdens synd og Guds vrede. Al verdens synd blev så at sige samlet og naglet fast på ét sted, hvor Guds vrede ramte verdens synd og regnskabet blev gjort op én gang for alle – på Kristi kors. Forligelsen består i at Gud ved Kristi korsdød fjernede synden og vreden. Paulus beskriver i to punkter, hvordan dette gik til: 1) Gud tilregnede ikke verden deres overtrædelser, men 2) ham der ikke kendte til synd, har han gjort til synd for os.

Forestil dig hele verdens bjerg af synd og overtrædelser. Og tænk dig så at der en, der har taget ansvaret for alt dette onde på sine skuldre. Det er det, Gud har gjort i Kristus. Al synd i verden

– fra den første synd i Edens have og indtil i dag og helt frem til den sidste synd, inden Gud sætter punktum for verdenshistorien – alle disse synder tilregnede Gud *ikke* verden. I stedet tilregnede Gud *Kristus* al verdens synd. Al verdens synd blev lagt på ham. Ham, der ikke kendte til synd blev gjort ét med hele verdens synd! Selv var han uden synd, syndfri, retfærdig. Men han blev *gjort til synd* for os – i stedet for os og for vores skyld. Guds søn blev gjort til synd! Det uforenelige blev forenet. Dette er endnu mere ufatteligt og ubegribeligt, end at Gud blev et menneske. Men det var virkelighed!

Det salige bytte

Dette skete for at vi kunne blive Guds retfærdighed i ham. Det skete for at der kunne ske det, som Luther kaldte for det salige bytte: Kristus blev gjort til synd, med vor synd, for at vi kunne blive retfærdige over for Gud ved hans retfærdighed. Ikke i os selv, men i ham, ved troen på ham. Han er vor retfærdighed overfor Gud.

Forligelsens tjeneste

Men Paulus standser i 2 Kor 5,18-21 som sagt ikke ved forligelsen i Kristus, men taler i samme åndedrag også om forligelsens tjeneste (se figur 3). For uden forligelsen tjeneste er forligelsen i Kristus forgæves!

Objektivt set er verden blevet forligt med Gud, men denne forligelse må modtages subjektivt, personligt, af det enkelte menneske i tro. Forsoningen har to aspekter, eller momenter, hos Paulus: a) Guds fuldbragte forsoning af verden med sig selv i Kristus på korset. b) Modtagelsen af det fuldbragte forsoningsværk, hvorved den, som tror, lader sig forsone med Gud.

At "lade sig forlige" med Gud er at tage imod ordet om forligelsen i tro – hvilket er præcis det samme, som at omvende sig i tro på evangeliet. Forligelsen er en gave, vi får (jf. Rom 5,11: "ved ham har vi nu fået forligelsen") men denne gave må altså modtages i tro. End ikke forligelsen i Kristus kan frelse den, som ikke tror! Derfor er mission, forligelsens tjeneste, nødvendig. Forsoningsværket er definitivt gjort færdigt, før evangeliet prædikes. Men det må prædikes, for at det kan blive troet!

Forligelsens tjeneste og ordet om forligelsen

I selve forligelsen handlede Gud *i Kristus*, men i forligelsens tjeneste handler Gud gennem os.

Paulus er tydeligvis fuldt bevidst om, at han har fået et stort ansvar, et forpligtende kald og en dyrebar skat betroet: "Gud forligte os med sig selv ved Kristus og gav os forligelsens tjeneste ... og betroede os ordet om forligelsen." Gud har sagt til Paulus: "Jeg giver dig denne tjeneste og betror dig dette evangelium om en fuldbragt frelse, som du skal bringe videre til alle mennesker, for at de ikke skal gå fortabt, men blive frelst!"

Selvom Paulus her i første række taler om sit eget kald som apostel og missionær, så er forligelsens tjeneste på ingen måde betroet til Paulus alene, men til kirken som helhed, og dermed også til os som missionsforening! Gud har givet os forligelsens tjeneste og betroet ordet om forligelsen til os. Det er på én gang en gave og en opgave, et privilegium og et ansvar. Gud har givet os et forpligtende kald til mission!

Appellen

"Så er vi altså udsendinge i Kristi sted, idet Gud så at sige formaner gennem os. Vi beder på Kristi vegne: Lad jer forlige med Gud!"

Paulus' appel på Kristi vegne: "Lad jer forlige med Gud", må forstås på baggrund af det fuldbragte frelsesværk. Paulus ved, at Gud i Kristus *har* forligt verden med sig selv, og dette må ikke være forgæves! I forligelsens tjeneste forkynder han derfor først ordet om forligelsen og kalder derefter mennesker til at lade sig forlige med Gud. På samme måde er det på baggrund af det fuldbragte frelsesværk, at vi i dag overalt må forkynde ordet om forligelsen og i forlængelse heraf række mennesker det samme inderlige og indtrængende kald: "Lad jer forlige med Gud! Vend om til ham og tag imod forligelsen!" Før det sker, har forligelsen ikke nået sit mål!

Vi er ikke udsendt og forkynder ikke budskabet om forligelsen på egne vegne, men i Kristi sted og på Kristi vegne. I hans sted og på vegne af ham, der bar *vore* synder og bar *verdens* synder. Igennem hans død er alt gjort til frelse *for os*, men ikke kun for os, men *for hele verden*, for ethvert menneske. Derfor kan vi ikke

forkynde dette budskab med kolde hjerter, men vi beder inderligt og indtrængende på Kristi vegne: Lad jer forlige med Gud!

Men det er ikke bare os, der gør det. Det er Gud selv, der kalder *gennem os*. Og netop fordi han virker og taler gennem os, er vores betroede tjeneste mulig! Gennem proklamationen af forligelsen og appellen til at lade sig forlige, formidler Gud selv frelsen til de mennesker, der modtager ordet om forligelsen i tro, og derved lader sig forlige med Gud.

Forsoningen forpligter til mission

Intet er mere missions-motiverende end at se verden i lyset af forsoningen! Forligelsen i Kristus er en skelsættende begivenhed i historien, hvor der virkelig er tale om et før og et efter. Objektivt set har den gjort alting nyt i forholdet mellem Gud og verden. Gud har forligt verden med sig selv. Nu er frelsen mulig. Ja, den er *vundet* for verden - i Kristus. Men mange i verden tror det ikke, fatter det ikke, ved det ikke. Og for den enkelte forbliver det forgæves uden troen på Kristus.

I anledning af filmen *The Passion of the Christ* bragte TIME en længere artikel, der handlede om meningen med Jesu død. På coveret var der et billede af den lidende Kristus og med fede typer skrevet et spørgsmål: "Why did Jesus have to die?" – Hvorfor måtte Jesus dø? Hvad var meningen? Hvad var det, der foregik på det kors? Hvem kender svaret?

Vi ved det! I LM har vi tilmed ved Guds nåde arvet en ganske dyb forståelse af og stærk vægtlægning på forsoningen. Det forpligter til mission! Der er mennesker lige omkring os, der har brug for at vi enkelt og ligefremt fortæller svaret på, hvorfor Jesus måtte dø. Og mange steder i verden findes der mennesker, der endnu aldrig har hørt budskabet om hans død.

Vi har fået *betroet* ordet om forligelsen. Hvad gør vi med det?

Peter Isac Techow f. 1973

Cand.theol. 2003, landsungdomssekretær i LMU. Prædikant i LM, København.

Signalement af fremtidens missionær

Høsten er stor, men arbejderne få, sagde Jesus (Luk 10,2). Udfordringen med at få rekrutteret missionærer er altså ikke ny. Jesus pegede selv på det vigtigste rekrutteringsmiddel: "Bed derfor høstens herre om at sende arbejdere ud til sin høst." Samtidig var han imidlertid også optaget af arbejdet med at kalde konkrete mennesker til at gå ind i et konkret missionsarbejde: "Derefter udpegede Herren tooghalvfjerds andre og sendte dem i forvejen, to og to, til alle de byer og steder, hvor han selv agtede sig hen." (Luk10,1). I den forbindelse får vi både en præsentation af de folk, som Jesus rekrutterede, og en beskrivelse af den missionsvirksomhed, de skulle gå ind i. Der bliver altså givet et signalement af dem, som – set i forhold til det pågældende tidspunkt – var fremtidens missionærer, både med hensyn til hvilke mennesker, det drejede sig om, og hvad slags missionsarbejde, der var behov for deres indsats i.

Når der i dag kaldes missionærer til et konkret missionsarbejde, er det som regel ikke *kun* en sag mellem Jesus og den kommende missionær. I de fleste tilfælde er der også en anden menneskelig instans involveret, nemlig en menighed, en kirke eller et missionselskab, der ofte har et konkret missionsarbejde, som man ønsker at rekruttere medarbejdere til. Når der bliver rekrutteret missionærer, er der derfor ofte tale om et samspil

mellem tre instanser: missionsorganisationen, den kommende missionær – og Gud. Missionsorganisationen har nogle konkrete behov, både med tanke på de arbejdsopgaver, man har, og de typer af medarbejdere, der er brug for. De kommende missionærer har en konkret åndelig og menneskelig udrustning og gør sig tanker om, hvilke opgaver de gerne vil gå ind i. Og begge parter forholder sig til Gud og hans ledelse i deres overvejelser og de skridt, de tager.

Med fokus på missionsarbejdet

Det er Gud, som både har givet den overordnede missionsopgave og vejleder i dens konkrete udførelse. Der er særligt to skriftsteder, som beskriver den overordnede missionsopgave:

"Og dette evangelium om Riget skal prædikkes i hele verden som vidnesbyrd for alle folkeslag, og så skal enden komme." (Matt 24,14).

"Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befalet jer." (Matt 28,19-20).

De to skriftsteder fremhæver to forskellige aspekter ved missionsarbejdet. Matt 24 beskriver det som et klart defineret, afgræn-

set *projekt*, der skal udføres hurtigst muligt, og som går ud på, at evangeliet bliver forkyndt i alle folkeslag. Matt 28 fremstiller missionsarbejdet som en langstrakt, uafsluttet *proces*, der også involverer menighedsopbygning og oplæring.

I dag ser vi, at forskellige missionselskaber ofte vægtlægger ét af disse aspekter. I grove træk:

De gamle, traditionelle missionselskaber (som LM og andre folkekirkelige missionselskaber) er som regel procesorienterede. I forlængelse af det direkte evangeliserende arbejde bistår man også med oplæringen af nyomvendte, uddannelse af ledere, administration af kirken, pleje af menighedslivet og har samtidigt et stort socialt/diakonalt arbejde. For at varetage denne virksomhed har man opbygget en omfattende struktur og har ansat nogle missionærer, ofte med en lang alsidig uddannelse. Man anser det for en fordel, hvis missionærerne kan være udsendt over en lang årrække, gerne hele livet, og derfor har man forholdsvis få missionærer, som til gengæld repræsenterer alle aldersgrupper.

På den anden side har vi en række nyere – ofte internationale – missionsorganisationer (f.eks. Operation Mission), der er mere projektorienterede. De fokuserer især på de unåde folkeslag i det såkaldte "10-40 vindue" og kalder først og fremmest unge mennesker til kortvarige, klart definerede projekter med evangelisering og kirkeplantning. Selve missionsorganisationerne har ofte en enkel struktur og mange korttidsmissionærer, der som forberedelse til missionstjenesten bare har gennemført kortere kurser.

Begge typer af missionselskaber har et stort behov for missionærer til at gå ind i det specifikke missionsarbejde, de er engageret i. Vi kan derfor give et signalement af fremtidens missionærer simpelthen ved at beskrive de arbejdsopgaver, som missionselskaberne har behov for medarbejdere til. Og det er både menneskeligt sundt og meget bibelsk at fokusere på de behov, der er i missionsarbejdet, frem for – meget tidstypisk – at tage udgangspunkt i hvad den enkelte har lyst til at lave.

PROBLEMET ER BARE, AT DER IKKE KOMMER NOGEN FREMTIDIGE MISSIONÆRER, HVIS INGEN MELDER SIG.

Derfor bliver vi nødt til *også* at se på, hvem det er, som i dag ønsker at rejse ud som missionærer – hvordan de er og hvad de tænker. Det er jo især dem, vi har mulighed for at rekruttere.

Med fokus på personerne

Der er flere andre grunde til, at vi skal fokusere på dem, når vi vil give et signalement af fremtidens missionær:

1. Gud forholder sig ikke kun til missionselskabet og dets bestyrelse. Han virker også i de kommende missionærer, så de kommer til at se, hvor der er behov for missionsarbejde, og får lyst til at gå ind i nogle opgaver.

2. Mange afgørende nybrud i missionens historie er sket, netop ved at Gud har givet nogle enkeltpersoner syn for et bestemt missionsarbejde, som de så har satset på – ofte på trods af eller direkte imod ønskerne hos træge missionselskaber og deres uforstående ledelser.

3. Gud har på en måde altid brugt de forhåndenværende søms princip i missionsarbejdet. Han har sendt dem, han nu engang havde mulighed for at sende. Det er det, vi ser i forbindelse med de første missionærudsendelser i NT. Og derfor giver det også mening at se på, hvem vi i dag kan rekruttere som missionærer.

Ganske vist har Gud – selvom han brugte de forhåndenværende søms princip – som regel måttet 'rette dem ud', inden eller måske snarere mens han brugte dem. Gud har formet missionærer til redskaber, som passede til det arbejde, han ville have gjort. Og det er ofte sket undervejs, mens de stod i arbejdet. Det er der mange missionærer, som kan nikke genkendende til. I den forbindelse har Gud også ført dem ind i opgaver, som de slet ikke havde forestillet sig fra starten af. Alligevel tager Gud altid udgangspunkt i dem, som stiller sig til rådighed.

Fremtidens missionærer

Hvordan er de så, de som i dag gerne vil være missionærer? Hvad kan de bidrage med til signalementet af fremtidens mis-

sionær? Så missionselskaberne også kan tage bestik af det i deres planlægning.

Følgende stikord er fremkommet gennem min daglige omgang med tidligere, nuværende og kommende studenter på den tværkulturelle missionsuddannelse. Og jeg tænker her primært på missionærer, som arbejder i udlandet:

De vil virkelig tjene Gud og stille deres liv til rådighed for ham.

Selvom deres tanker og ønsker ikke altid passer ind i missionselskabernes planer og de behov for arbejdskraft, man har i det eksisterende arbejde, skal man ikke ringeagte deres oprigtige ønske om at 'tjene Herren' og blive brugt af ham. Og det er oplagt, at missionselskaberne tager udgangspunkt i det, når de vil rekruttere dem som deres missionærer.

De arbejdsopgaver, de skal gå ind i, må gerne være spændende og givende.

Det står ikke nødvendigvis i modsætning til at ville tjene Gud, men er et naturligt, menneskeligt aspekt ved det at engagere sig i et arbejde. Eventyrlysten har vel også altid spillet ind, når folk op igennem historien har rejst ud som missionærer. Det behøver der heller ikke være noget galt i.

Det bliver først problematisk, hvis det kun er det, som bestemmer, hvad de vil engagere sig i, så de viger uden om det mindre lystbetonede rutinearbejde, som altid følger med, uanset om man er missionær i Ulanga eller præst i Uggerløse. Så bliver de i alt fald ikke sjove at have som missionærkollegaer!

De er bevidste, nogle vil sige kræsne, i forhold til hvad de vil bruge deres liv på.

Derfor spørger de kritisk til begrundelsen for det missionsarbejde, de bliver spurgt om at gå ind i, og køber ikke automatisk argumenter, som indeholder ordene 'altid' og 'plejer'. Igen behøver det ikke være i konflikt med deres ønske om at stille deres liv til rådighed for Gud. Det kan også være Guds måde at få missionselskaberne i gang med den smertelige, men nødvendige proces, som hænger sammen med ordren om at gå videre med evangeliet – sammenholdt med de altid begrænsede resurser vi

har til rådighed, økonomisk og mandskabsmæssigt.

Der er først grund til at råbe vagt i gevær, hvis man mister synet for, at missionsarbejdet også er en proces, der involverer oplæring, menighedsopbygning, diakoni osv., og at vi på de områder har nogle forpligtelser i det eksisterende missionsarbejde, som vi ikke bare kan løbe fra. Samtidig må man som missionær altid være villig til at påtage sig opgaver, som ligger ved siden af det, man er uddannet og udsendt til. Ellers kan man også blive en dårlig kollega.

De ønsker kun at rejse ud for en kort – og i alt fald en begrænset – periode.

Det går imod et gammelt ideal om livstidsmissionærer – et ideal som dog meget sjældent er blevet virkeliggjort. Og selvom det ikke bliver for hele livet, er der mange fordele ved missionærer, som engagerer sig over en lang årrække.

Hvad gør vi så, når de kun vil sendes ud i en kort periode? Vi sender dem! En af de meget få livstidsmissionærer, jeg kender, betingede sig ved sin første udsendelse for snart 40 år siden, at der kun skulle være tale om ét år. Det viser noget, som bekræftes af internationale undersøgelser, nemlig at en korttidsstjeneste ikke sjældent resulterer i, at man er udsendt i mange år. Tallene viser, at 50% af korttidsmissionærer rejser ud som langtidsmissionærer, 25% med det samme og 25% senere.

Samtidig tænker de fleste af dem, som er udsendt i en længere periode, alligevel ikke, at de skal være ydre-missionærer resten af livet. De opererer snarere med, at det skal være en eller flere faser i løbet af livet, de er missionærer i udlandet – og det kan gerne være en fase i begyndelsen af arbejdslivet og en i slutningen. Flere og flere rejser også ud for første gang i sidste del af arbejdslivet.

Man kan fokusere på det negative i dette og fremhæve det ustadige og omskiftelige. Der er imidlertid også det positive, at det kan være udtryk for en fleksibilitet og en omstillingsparathed, som der i høj grad er brug for i dagens missionsarbejde. Situationen i verden og i de enkelte lande kan ændres meget hurtigt. Og da er det en fordel, hvis man ikke fra starten har for fastlåste tanker om, at dette skal være for resten af livet.

Af Finn Aa. Rønne f. 1959

Cand.theol. 1991, dr.theol. 2002 på en afhandling om etiopisk kirkehistorie. Lektor i kirke- og missionshistorie på DBI, prædikant i ELM.

Der er mange kvinder.

Det er heller ikke nyt. Igennem mange år har der været et stort overtal af kvinder blandt missionærer. Det, som er bemærkelsesværdigt i dag, er, at mange kommer med en længerevarende uddannelse, som de ønsker at bruge som missionærer. Vi møder det også hos flere og flere 'missionærkoner'. En del vægrer sig ved at rejse ud, hvis det kun er manden, som får en defineret opgave.

De har syn for muslimmission.

Og de er villige til at gå ind i dette meget krævende missionsarbejde, herhjemme eller ude i verden. På en kendt missionskole i England taler de om, at 25 % af studenterne ønsker at arbejde i den muslimske verden, og vi ser den samme tendens blandt TKM-studerne. Jeg tror ikke, det er tilfældigt. Det er sket mange gange før i missionshistorien: Når Gud ønsker en særlig satsning, rører han ved mange rundt omkring og giver dem syn for det bestemte missionsarbejde og villighed til at tage fat. Så meget tyder på, at vi må sætte særlig fokus på, hvordan vi skal nå verdens muslimer med evangeliet – ikke mindst i Mellemøsten og Centralasien.

Signalementet

Hvad skal bestemme signalementet af fremtidens missionær: arbejdsopgaverne eller personerne? Begge dele! Og missionselskaberne må forholde sig til begge dele, når de planlægger fremtidens missionsarbejde. Frem for alt må de – under bøn – se efter, hvad Gud peger ud, både når det gælder opgaver og personer.

De er ikke så organisationsbundne.

Det er et træk ved den kristne ungdomskultur, som selvfølgelig også spiller ind ved missionærrekrutteringen. Her får det bl.a. den konsekvens, at mange er åbne over for at rejse ud for en helt anden organisation end den, de vokset op indenfor.

Og det er ikke bare de danske folkekirkelige selskaber, de vælger mellem. I dag tager man også på de store internationale missionskonferencer og går rundt mellem de forskellige stande for at se, om der er nogle af de tværkirkelige og internationale selskaber, som har et arbejde, der svarer til det, man føler kald til.

For LM er det til dels en ny situation, som man skal vende sig til, og som betyder, at man ved missionærrekrutteringen skal ud og 'markedsføre sig', ligesom andre missionselskaber har været vant til i mange år.

De er internationalt orienterede.

De har rejst meget, kan begå sig på flere sprog og har venner flere steder i verden. Det betyder, at det ikke længere er så eksotisk at rejse ud som missionær. Til gengæld har mange en international og tværkulturel kompetence, som missionsorganisationerne kan drage nytte af.

De er tværkirkeligt orienterede og ikke altid så lærebevidste.

Det er der egentlig ikke noget nyt i. Missionsbevægelser og missionærer har ofte været kendetegnet af en vid kirkelig horisont. Dette kan ofte være en fordel med tanke på de samarbejdsforhold, man mange steder kommer til at indgå i som ydre-missionær. Selvom det slet ikke behøver være tilfældet, kan det være koblet sammen med en manglende lærebevidsthed, og da kan det medføre, at man ikke bliver så god til at formidle en god og sand teologi til de kirker, man arbejder i, så man derved kan fremme et sundt kristenliv hos de lokale kristne.

En forandret verden

– den store missionsudfordring for danske kristne i dag

Når jeg skal sige lidt om den store missionsudfordring for danske kristne i dag i en forandret verden, vil jeg tage udgangspunktet i det, som i denne sammenhæng er det uforanderlige. Det uforanderlige har med en kristens identitet at gøre, og ligeledes med den befaling som Jesus gav.

Jesus siger til sine disciple: "I er jordens salt" og "I er verdens lys" (Matt 5,13a og 14a). Det handler om vores identitet i Jesus Kristus, og hvilke følger det har for os ind i den verden, vi lever i. Jesus vil, at vores lys skal skinne for "verden", så de ser vores gode gerninger og priser vores far, som er i himlene (Matt 5,16). Han vil, at verden gennem os både skal lære deres skaber at kende som deres far, og ham som faderen udsendte som deres frelser.

Jesu befaling til os lyder: "Gå derfor hen og gør alle folkeslag til mine disciple." (Matt 28,19a).

I Jesu bøn kommer det samme til udtryk: "Ligesom du har udsendt mig til verden, har jeg også udsendt dem til verden." (Joh 17,18). Verden er et udtryk for mennesker, der ikke er Guds børn. Jesus har sendt os til mennesker, der ikke kender ham som deres frelser og Herre, uanset hvor de bor, hvilken hudfarve de har, hvilken kulturel eller religiøs baggrund de har, eller hvilket sprog de taler.

Respons

At Luthersk Missionsforening (LM) fra begyndelsen kom til at hedde "Luthersk Missionsforening til evangeliets fremme i Danmark" viser, at forfædrene i LM hørte ovenstående. At navnet senere blev forkortet, til at være "Luthersk Missionsforening til evangeliets fremme" tilkendegiver en villighed til at følge Guds grænseløse befaling. Responsen på Guds befaling har medført, at mange grænser, som fx landegrænser, sprogrænser og kulturgrænser, er blevet krydset eller overskredet. For mange missionærer har det medført, at deres grænser (deres forståelse af mange ting) blev rykket. Det samme er sket i mødet med mennesker, hvis tro er knyttet til en naturreligion, Islam, Hinduismen, eller buddhismen.

Mission handler om at være sendt af Jesus Kristus til verden, og derfor at møde verden med det Jesus vil. Det handler i høj grad om at møde mennesker med kærlighed og respekt, hvor mit medmenneskes behov sættes lige så højt som mine egne behov. Det indebærer at pege på ham, der er kærligheden, sandheden, frelseren og håbet. At forholde verden det kan ikke forenes med at være lys eller med sand næstekærlighed. At forholde verden det vil være ulydighed mod Jesu befaling.

En forandret verden.

Flygtninge har der været i vor verden helt fra Kains tid. I dag er ca. 37 millioner mennesker på flugt verden over. Heraf er ca. 13 millioner flygtninge, der har forladt deres hjemland, og 24 millioner er flygtninge i deres eget land, også kaldet internt fordrevne. Over 80 % af disse opholder sig i et såkaldt uland.

Ca. 13 millioner er flygtet fra deres hjemland, alt det kendte, arbejde, familie, venner, skole, legekammerater, ejendom etc. fordi de var truet på livet, af politiske, etniske eller religiøse årsager. De måtte flygte, ligesom da Josef, Maria og Jesus måtte flygte til Egypten, til et andet, ukendt og fremmed land. Ca. 145.000 fra såkaldte flygtningelande bor i Danmark.

Ud over flygtninge, har ca. 87 millioner forladt deres hjemland, ofte pga. følgerne af naturkatastrofer og fattigdom. Disse kaldes ikke for flygtninge, men for migranter eller indvandrere. Ca. 307.000 migranter eller indvandrere bor i Danmark, herunder medregnet migranter fra EU, Norden og Nordamerika, som tæller knap 108.000.

Sammenlagt bor der i Danmark ca. 452.000 med anden etnisk baggrund end dansk, også kaldet nydanskere. Det er ca. 8% af Danmarks befolkning, eller hvert tolvte menneske i Danmark.

Verden over har ovennævnte ført forandringer med sig, først og fremmest for dem der måtte flygte eller flytte, men også for alle modtagerlande inklusiv Danmark. Danmark er i den forbindelse blevet langt mere farverigt. Danmark har i de seneste 50 år forandret sig, fra at være noget der lignede et kulturelt og religiøst homogent land, til at være et multikulturelt og multireligiøst land, forstået på den måde at mange kulturer og religioner nu er repræsenteret i Danmark.

Ca. 158.000 eller ca. 35% af nydanskerne har en kristen baggrund. Kun et fåtal af disse har baggrund i luthersk kristendom, men eksempelvis i romerskkatolsk, koptisk, ortodoks eller baptistisk kristendom.

Godt 180.000 nydanskerne, eller ca. 40% har en muslimsk baggrund. Islam er den næststørste religion i Danmark.

Ca. 113.000 eller ca. 25% af nydanskerne, har en anden religiøs baggrund, fx hinduistisk eller buddhistisk.

"Alle folkeslag" udenfor døren.

Indholdet af Jesu ord til sine disciple om at "gøre alle folkeslag til hans disciple", har ikke ændret sig, men for kristne i Danmark har udfordringen til efterlevelsen af ordene ændret sig markant. Ændringen går på, at "folkeslagene" er kommet til os. Denne udfordring er meget stor.

Nogle af nydanskerne har aldrig måttet have kontakt med kristne. De har aldrig måttet læse i Bibelen. Nogle har fået meget forkert at vide om kristne og den kristne tro. Det har været umuligt at sende missionærer til deres hjemland. Men nu er de altså her, tæt på hvor du og jeg bor. Vi ser dem i bybilledet. Vi møder dem i indkøbscentret, på gaden, i parken, i sportsklubben, i skolen, måske på arbejdspladsen. Dette møde er en stor udfordring for enhver kristen i Danmark.

Indenfor døren.

Jesus siger: "Jeg var fremmed, og I tog imod mig" (Matt 25,35). Jesus vil, at vi skal tage imod den fremmede. Jesus ønsker ikke, at vi skal lade den fremmede blive udenfor døren. At tage imod drejer sig nok først og fremmest om at åbne hjertedøren. Bliver den åbnet, vil det påvirke mange andre døre, og hvad der foregår indenfor, fx hjemmets yderdør, missionshusdøren og kirkedøren, firmadøren.

Ydremission i Danmark.

Indrømmet, det lyder noget modsætningsfyldt: "ydremission i Danmark". Men de udfordringer, vi har forbundet med ydremission, står vi nu langt på vej med i Danmark. Der er dog store fordele ved, at det foregår i Danmark, fordi det foregår på hjemmebane. Vi skal ikke rejse fra familie og venner. Vi skal ikke pakke alt sammen og sælge hus og bil. Vi skal ikke lære fremmede sprog. Vi skal ikke bruge mange penge på flybilletter, købe eller leje hus i udlandet. Vi skal ikke have vaccinationer, udsættes for malaria og meget andet. Vi skal ikke sende vores børn på kostskole.

Kravene til nydanskere er derimod store, når han/hun skal finde sig til rette i et helt fremmed land, i en helt fremmed sam-

Enok Thestrup Sørensen, f. 1961.

Uddannet elektriker 1981, LM's Missionsskole 1984.

Indvandrerkonsulent i LM siden 2002

Tidl. pionérmissionær på Fyn og ydremissionær i Tanzania.

menhæng. Nydanskeren skal lære dansk, og skal lære om dansk kultur. Nydanskeren skal finde venner, netværk, ja for mange så at sige en helt ny "familie".

Mange af disse behov, kan det danske sociale system slet ikke dække. Her er der brug for kristne, der vil tage imod. Der vil være næste. Der vil være medmenneske. Der vil lytte og bare være sammen med. Der vil stille sig til rådighed, når der bliver spurgt om råd, vejledning eller hjælp. Der er brug for kristne, der vil tage sig tid til den fremmede.

Der er brug for kristne fællesskaber, der rækker ud til og åbner sig op for nydanskere. Kristne fællesskaber hvor nydanskere oplever, at de er meget velkomne, og at der er plads til dem.

Lille kontaktflade.

Kontaktfladen mellem danskere og nydanskere er generelt ikke særlig stor, det er den heller ikke mellem kristne danskere og nydanskere. Der kan være flere grunde til det, hvilket jeg ikke vil gå nærmere ind på her, men følgerne af den manglende eller sporadiske kontakt er stor:

- Det får os til at leve i to lejre, på trods af at vi lever i samme by. Indenfor begge lejre trives fordommene om hinanden.

- Nydanskere med kristen baggrund, kommer ikke med i et kristent fællesskab. Mange opsluges af materialismen, verdsliggøres og glider bort fra deres kristne tro. Heldigvis er der nogle blandt nydanskerne, der tager initiativ til at oprette minoritetskirker. Nogle finder ind i disse, hvor de kan være en del af et kristent fællesskab.

- Nydanskere med anden religiøs baggrund end kristen, møder ikke levende kristendom, som bl.a. viser sig i at ville andre det godt. De møder dermed heller ikke et vidnesbyrd om ham, hvis kærlighed til dem er så stor, at han døde for dem og også vil frelse dem.

Åbne døre.

Behovet for åbne døre er stort. Hvor de åbnes, der sker der noget. Der sker noget med dem der åbner, og med dem der går ind. Jeg vil slutte af med et par eksempler fra Skjern:

En kristen familie har via arrangementerne "Middag på tværs" og "Sport på tværs" mødt en muslimsk familie. Den danske kristne familie er nu blevet kontaktfamilie for denne nydanske muslimske familie. En dag inviterer den danske kristne familie den muslimske hjem på besøg. På et tidspunkt går de to familie-fædre en tur i haven. Den muslimske mand giver på et tidspunkt udtryk for sin glæde over, at de blev inviteret, og siger dernæst med en snert af gråd i stemmen: "Det er første gang vi er på besøg i et dansk hjem, efter at vi har boet i Skjern i 2 år."

Når sådan noget sker, flytter det noget hos begge familier. For andre er der gået meget mere end 2 år. For nogle er der gået 20 år eller mere, inden døren ind i et dansk hjem blev åbnet for dem.

For et par dage siden, havde vi et såkaldt "Café Nikodemus"-møde i Skjern. Møderne er for alle, der ligesom Nikodemus ønsker at vide noget mere om Jesus. Møderne tilrettelægges, så der så vidt muligt tages hensyn til, at mange ikke har dansk som første sprog, ved bl.a. at lægge vægt på at visualisere det, der siges. Efter mødet i søndags sagde en kvinde, som var med for første gang, at hun havde talt med en anden nydansker om at samles og bede sammen. Denne havde så inviteret hende med til "Café Nikodemus"-mødet, og hun udtrykte glæde over at være med. Det blev dermed en glæde for både hende, og alle der medvirkede til at åbne døren.

Gud kalder!

Hvordan formidle hans kald i dagens Danmark?

Hjertet slog hurtigt og hårdt, jeg følte mig svimmel og mistede både pusten og mælet. Det var lægens besked, som fuldstændig rystede mig: "Det er slut med at være missionær i Tanzania."

Angreb på kaldet

Lægen sagde, at jeg ikke kunne være der, hvor jeg var overbevist om, at Gud ville, jeg skulle være. Dette angreb på missionærkaldet kom fra en helt uventet side. Angreb havde der været før. De fleste var velkendte og kom fra mig selv. Der havde også været vanskeligheder, som gjorde, at lysten til at flygte fra det hele sneg sig ind. Men kaldet havde vist sig stærkt og bæredygtigt. Guds løfter om dagligt nærvær og velsignelse var knyttet til det.

Sat i frihed til at tjene

Jeg havde mødt det evangelium som sætter i frihed. Jesus, som var det mest frie menneske der nogensinde har levet, demonstrerer med al tydelighed for os, hvad fri kærlighed betyder, ved sin død på korset for os. Deri lå også kaldet til ansvarlig brug af min frihed. Evangeliet havde sat mig fri til at lade Jesus være min Frelser, tilliden til ham satte mig fri til at lade ham være herre i mit liv. "Trofast er Gud, ved hvem I blev kaldet til samfund med hans Søn Jesus Kristus, vor Herre." (1 Kor 1,9).

At følge Guds kald er at finde friheden i bundetheden til Jesus og den opgave, han har til mig.

Det skabte i mig et ønske om at være der, hvor han vil have mig. Ikke som noget tvungent, men som en frigjort tryghed.

Guds tanker og planer

Gud, som har al magt i sin hånd og en ubegrænset kærlighed til os i sit hjerte, lægger planer og tænker tanker for os og om os. "Jeg ved hvilke planer jeg har lagt for jer, siger Herren, planer om lykke, ikke om ulykke, om at give jer en fremtid og et håb." (Jer 29,11).

I søndagsskolen, til junior og i ungdomskredsen havde jeg mødt en klar forkyndelse til frelse og efterfølgelse. Der så jeg Guds kærligheds meget tydelige udtryk i Jesu død på Golgata for mine synders skyld. Den samme kærlighed ligger til grund for de tanker, han tænker om os, og de planer, han lægger for os. Jeg fik tillid til, at det, Gud ville gøre i mit liv, ville være ligeså genemtænkt som det, han gjorde i skaber- og frelsesværket.

Det glade vanvid eller glad tillid

I glad tillid til Gud er det muligt at give ham ikke kun medbestemmelse i ens liv men fuld myndighed. Det må for den, som ikke kender Gud, se ud som det glade vanvid.

Der er i bibelen fortalt om en tjener, som får en talent at forvalte, da hans herre rejser. Ved slutregnskabet siger han: "Herre, jeg kender dig som en hård mand ... af frygt for dig gik jeg hen og gemte din talent i jorden." (Matt 25,24-26). Denne tjeners pro-

blem var, at han slet ikke kendte sin herre.

Glad tillid til Gud kommer af at kende Gud som den, han er, nemlig en der kun vil mig det bedste.

Denne tillid til Gud blev født gennem den forkyndelse, jeg lyttede til som barn og ung. Der var nogle søndagsskolelærere, juniorledere, ungdomsledere og forkyndere i en lille bornholmsk landsby, som tog Jesu kald til dem i missionsbefalingen alvorligt: "Lær dem at holde alt det jeg har befalet jer".

Discipeloplæring

Der var også nogen, som havde visdom og mod nok til at give os unge en discipeloplæring - en opgave og et ansvar under vejledning. Således startede jeg meget ung som medhjælper i en søndagsskole. Senere fulgte mange andre opgaver og et voksende ansvar.

Denne oplæring dannede grundlaget for et "ja" til missionærkaldet. "Gå derfor" dukkede op i en helt almindelig forkyndelse, ved et helt almindeligt møde.

Kaldet var en befaling uden kompromiser. Det efterlod ikke den store valgfrihed. Jeg havde nu heller ikke de store behov for at vælge – jeg havde valgt at følge Jesus, og dette var en del af det valg. Men lettere rystet over det ukendte og lidt skræmmende, der lå foran mig, havde jeg brug for tilliden til, at Gud ville lede mig med stor kærlighed og forunderlig visdom.

Turen gik til Tanzania.

Det blev til en rigdom af oplevelser i Tanzania, men ikke alle oplevelser var lige gode, og specielt i de vanskelige situationer var det godt at vide, at man var på ret plads.

Der kom sygdom og mange trættende og resultatløse undersøgelser. En tur til Danmark og en indlæggelse blev nødvendig. Der gik nogle uger, mens jeg ventede efter en undersøgelse, som lægen var så sikker på resultatet af, at han på forhånd sagde: "Aldrig mere Tanzania!"

Samtidig oplevede jeg, at der blev sagt: "Gå ud", hver gang jeg åbnede min bibel eller hørte Guds ord forkyndt. Det var så forvirrende. Da gik det op for mig, hvor meget det betød for mig at være der, hvor Gud ville have mig.

Undersøgelsen viste ikke det, lægen forventede, og snart efter kunne jeg forsætte min missionærtjeneste i Tanzania med et kald, der var forstærket og fornyet.

På dybt vand

Da vi afsluttede tjenesten i Tanzania, var der ingen til at afløse os. Vi splittede familien op for en tid. Min mand fortsatte arbejdet i Tanzania, mens jeg og børnene rejste til Danmark. Hvorvidt vi mødte et direkte kald til dette, er jeg ikke helt bevidst om, men vi gjorde det, der følte rigtigt. Det var nok et lidt voveligt projekt især med tanke på børnene. Det følte lidt som at "gå ud på dybt vand". Et projekt med mange elementer som reelt og nemt kunne mislykkes. Det blev en tid, hvor vi oplevede, at Guds løfter holder helt ned i de mindste hverdagsdetaljer. Hemmeligheden var måske, at vi var klar over, at vi ikke magtede dette projekt selv. At gå på dybt vand sammen med Jesus er trygt. Jeg har senere tænkt: "Vi burde oftere vove noget mere."

Peter gik ud på dybt vand da Jesus sagde: "Kom!" Det bar oppe, al den tid han så på Jesus. Jeg forestiller mig, at dette har været en speciel lærerig oplevelse for Peter. Han kunne være blevet i båden og undgået enhver form for risiko, men han valgte at gå ud på Jesu invitation. Peter og de andre disciple blev velsignet gennem denne oplevelse til se, hvem Jesus var. De kastede sig ned for ham og sagde: "Sandelig, du er Guds søn."

Indre og ydre kald

Missionærkaldet mødte jeg som en indre overbevisning, der senere blev bekræftet af en sendemenighed. Helt anderledes var det med kaldet til den opgave, jeg nu har som juniorsekretær. Det kom udefra i form af et brev og som en meget stor og forstyrrende overraskelse. Jeg havde et arbejde, som jeg var glad for og ikke havde planer om at forlade. Men grundholdningen til Gud, som jeg mødte den på søndagsskolebænken, fik mig til at sige: "Er det dig, Gud, der vil dette, så vil jeg også!" Og endnu engang var det ved en forkyndelse af Guds grænseløse kærlighed til mig og hele verden, at tingene blev sat på plads og i perspektiv.

Som han vil

Når jeg her har fortalt min egen historie, så er det ikke fordi, der er noget specielt ved den, men fordi jeg tror, det kan sige os noget om, hvordan kaldet kan formidles, og at tilliden til Gud er baggrunden for, hvordan det modtages.

Skal vi svare på spørgsmålet: "Hvordan formidle Guds kald?" så er det vigtigt at vide, at Gud er så suveræn og så vis, at han ikke dikteres af nogen bestemt måde at gøre tingene på. Derfor lader det sig ikke gøre at kortlægge Guds fremgangsmåde, når han kalder til tjeneste. Jeg har mødt Guds kald til forskellige opgaver på forskellige tidspunkter og på forskellig måde hver gang. Det, jeg har oplevet, vil heller ikke være identisk med, hvordan andre oplever det. Gud arbejder med det individuelle menneske ud fra et dybtgående kendskab til den enkelte og med hensyntagen til den enkeltes situation og opgavens art. Gud kalder, hvem han vil, når han vil, hvordan han vil og til hvad han vil.

Den vigtige søndagsskolebænk

Søndagsskolebænken var af afgørende betydning for mig. Der sad jeg og lærte Gud at kende - der voksede tilliden til ham.

Hvis vi vil formidle Guds kald til tjeneste i dagens Danmark, bør vi satse på kristent børnearbejde. Her ligger der et stort ansvar og nogle unikke muligheder.

Det som blev sagt om Jesus da han var en dreng på 12 år, er det Gud vil skal ske med enhver dreng og pige: "Han gik frem i stor visdom og vækst og yndest hos Gud og mennesker." (Luk 2,52). At gå frem i visdom er ikke kun at blive klogere, men først og fremmest at man lærer Gud at kende. At vokse i yndest hos Gud og mennesker indebærer, at alle ens evner og kræfter bruges Gud til ære og mennesker til gavn.

Else Wiwe f. 1957

Sygeplejerske 1979, jordemoder 1984.

Juniorsekretær i LM. Tidligere missionær i Tanzania.

Dagens Danmark

Vi skal ikke langt tilbage i historien, før det stadig var almindeligt at opfatte et arbejde som en gerning og et kald. Nu er den tanke fuldstændig fjern for os. Spørgsmålet om, hvor man bedst kan yde en indsats, er afløst af spørgsmål som f.eks. hvilket arbejde, man kan få mest ud af.

Det er på ingen måder blevet lettere at formidle Guds kald til tjeneste. Ingen skal diktere mig noget. Enhver designer og former sit eget liv. Selv små børn oplæres i medbestemmelse og medindflydelse.

At forkynde en bundethed til Kristus i dagens Danmark er en vanskelig opgave. Personlig frihed er jo en menneskeret. Guds kald til et liv i efterfølgelse og til opgaver, der forpligter, står i en skærende kontrast til vor tids almindelig opfattelse. Unge vil helst være uden forpligtelser, uden bundethed, og bevare friheden til at selv at vælge til og fra.

Disse forhold gør det endda vigtigere med en klar forkyndelse af Guds autoritet og friheden i evangeliet, Guds suverænitet og vort ansvar, frelsen og efterfølgelsen.

"Ganske som Gud gennem Kristus har hjulpet os gratis, således skal vi med vort legeme og dets gerninger ikke gøre andet end at hjælpe næsten." (Luther).

Det er luthersk at tale om synd og nåde, men det er også både bibelsk og luthersk at tale om efterfølgelse og forpligtelse som følge af frelsen af nåde alene.

Forkyndelsen af *alt det Gud befaler* os er vigtig og nødvendig. Det er ordet om Jesus der kan forandre noget hos den enkelte. Det er ved at lytte og modtage det frigørende ord om Jesus, at kaldet fødes.

Det er nemlig ikke ligegyldigt, hverken for Gud, os selv eller vor næste, hvor vi er, og hvad vi gør.

Missionsfaklen – fra generation til generation

Et levende syn for missionsarbejdets nødvendighed er ikke noget, der automatisk, af sig selv, bæres videre fra én generation af kristne til den næste. Heller ikke hvis der er tale om to generationer inden for en missionsforening. Hvor meget der kan mistes – også på dette område – i løbet af bare én eller måske to generationer er kirke- og missionshistorien rig på eksempler på. Hver eneste generation må særskilt høre Guds kald – ikke alene til frelse – men også til mission, så der også i denne generation bliver læber der beder, hænder der giver og fødder der går.

Gud vil fortsat mission!

Missionsarbejdet *må* ikke gå i stå! For Gud vil *fortsat* og kalder *stadig* til mission! Der er to kendsgerninger, der viser os dette helt klart.

For det første: Jorden er endnu ikke gået under! Det hænger naturligvis sammen med, at Jesus endnu ikke er kommet igen. Peter forklarer os, hvad grunden er til dette: "Herren er ikke sen til at opfylde sit løfte, sådan som nogle mener, men han har tålmodighed med jer, fordi han vil, at ingen skal gå fortabt, men at alle skal nå til omvendelse." (2 Pet 3,9). Grunden til at jorden endnu ikke er gået under, er at Gud stadig vil mission. Hver dag vi ser solen stå

op, er det en påmindelse om dette. Årsagen ligger i Guds tålmodige frelsesvilje for hvert enkelt menneske. Han vil at *ingen* skal gå fortabt. Og så længe der endnu er ét menneske, som ikke er nået til omvendelse, vil Gud fortsat, at vi driver mission.

For det andet: Missionsbefalingen er endnu ikke opfyldt! I Missionsbefalingen taler Jesus tindrende klart om at gøre *alle* folkeslagene til hans disciple. Netop fordi han vil, at *ingen* skal gå fortabt, men at *alle* skal nå til omvendelse, befalede han at gå ud til *alle folkeslag* i hele verden. Et andet sted siger han: "Dette evangelium om Riget skal prædikkes i hele verden som vidnesbyrd for alle folkeslag, og så skal enden komme." (Matt 25,14). At enden endnu ikke er kommet har at gøre med, at evangeliet endnu ikke er blevet prædikeret for *alle* folkeslag. Og så længe det ikke er sket, vil Gud fortsat mission.

Så længe der endnu er et "Spanien" ...

Ud fra sidstnævnte vers skrev LM's tidligere generalsekretær, Leif Rasmussen, for 30 år siden en artikel, hvori han stærkt pointerer sammenhængen mellem missionsarbejdets færdiggørelse og Jesu genkomst. I denne sammenhæng skriver han: "Derfor havde f. eks. en Paulus ingen ro på sig. Rom 15 taler klart om dette. Apostelen sætter en ære i at forkynde evangeliet dér, hvor

det ikke allerede har lydt. Arbejdsprogrammet og strategien måtte indrettes efter den målsætning: Lilleasien, Balkan, Italien – og i det yderste vest: Spanien, verdens ende." På den baggrund slår Leif Rasmussen fast: "Så længe der endnu er et "Spanien", er det for tidligt at indstille missionen." Ja, så længe der endnu er ét folk, der aldrig har hørt om Jesus, vil Gud, at vi skal fortsætte missionsarbejdet!

Nye muligheder og nye udfordringer

Men hvordan bæres et stærkt missionskald og missionssyn videre til en ny generation af unge i LM? Spørgsmålet har enorm betydning. En ny generation betyder nye muligheder i missionsarbejdet, nye muligheder for at nå ud med evangeliet, nye muligheder for at gøre en evig forskel i dag - for mennesker ud over hele verden. Det er der store åndelige perspektiver i. Men omvendt betyder en ny generation også nye, vanskelige udfordringer, som må løses, hvis mulighederne ikke skal gå tabt - med ligeså store åndelige konsekvenser til følge. Derfor er det vigtigt, at vi arbejder bevidst og målrettet med dette spørgsmål.

Fakkeloverrækkelsens svære kunst

Vi hverken kan eller må regne det som en selvfølge, at "missionsfaklen" bæres videre. Skal en fakkeloverrækkelse lykkes, kræver det, at to ting går op i en højere enhed: *afleveringen* og *modtagelsen* af faklen. En fakkel må *rækkes* videre, og *før* man slipper den, må man sikre sig, at den, som skal overtage faklen, har fået fast greb om den. Ellers tabes den på gulvet. Sådan er det også, når det gælder missionsfaklen. Processen foregår i et samspil mellem to grupper. Derfor vil vi i denne artikel have begge grupper med i synsfeltet.

Hverdagsevangelisation og verdensmission

Nogle hævder, at unge i dag ikke har syn for mission. Det mener jeg ikke er rigtigt. Jeg oplever, at mange LMU'ere har et stærkt ønske om, at deres ikke-kristne venner, skolekammerater og arbejdskolleger må lære Jesus at kende og blive frelst. Ofte bliver jeg opmuntret over deres frimodighed til at vidne og invitere andre med i det kristne fællesskab. På det punkt tror jeg,

de unge har meget at lære deres forældre. Til gengæld er det nok rigtigt, at LMU'erne først og fremmest er optaget af hverdagsevangelisation i det nære, og at verdensmission (for nu at bruge et mere opdateret udtryk end ydremission) fylder mindre i manges bevidsthed i dag end tidligere.

Det lille og det store perspektiv

Udfordringen er i mine øjne at bruge unges fokus på mission i det lille perspektiv (hverdagsevangelisation) positivt, som et udgangspunkt for også at tale om mission i det store perspektiv (verdensmission).

DET ER IKKE SIKKERT, AT VI ALTID SKAL BEGYNDE MED MISSIONSBEFALINGEN OM AT GØRE ALLE FOLKESLAG TIL JESU DISCIPLE, ELLER AT FORTÆLLE OM LM'S MISSIONSARBEJDE I TANZANIA.

Måske skal vi oftere begynde med at tale om Guds glæde over *én synders* som omvender sig, og i den forbindelse (sam)tale mere om Line i klassen og Morten fra arbejdet, og derfra udvide perspektivet. Det kan nemlig godt være, at vi er "nødt til" først at bruge tid på spørgsmålet: "hvad med Line og Morten?" før de unge overhovedet kan forholde sig til spørgsmålet: "hvad med masaierne og peruanerne?"

Rækkefølgen er dog ikke så afgørende, som det at have begge perspektiver med og knytte dem sammen. At vise at Guds frelsesvilje både gælder naboen og folkeslagene.

Mission som livsstil

Dette handler ikke kun om hvad vi siger, men i lige så høj grad om hvad vi gør, vores livsstil. I denne sammenhæng er det værd at nævne Paulus' ord til korintherne: "Efterlign mig, ligesom jeg efterligner Kristus." (1 Kor 11,1). Disse ord står som afslutningen på et længere afsnit, der netop handler om Paulus' livsstil som kristen, en livsstil, der har som sit mål at vinde så mange som muligt – både i hans eget folk og blandt hedningerne – for evan-

gelliet. Unge har brug for forbilleder, der ikke bare taler om mission i Afrika, men også *lever* i mission i hverdagen i det nære.

Mission i forkyndelsen

Der er givetvis flere årsager til, at mange unge i dag mangler det store perspektiv på mission. Men jeg har en fornemmelse af, at der kan gå længe imellem, at der i bibeltimer og prædikener undervises om Guds missionsplan og virkelig kaldes til missionsengagement. Det gælder både i LMU og LM som helhed.

Jeg er bange for, at fortabelsens virkelighed, Guds frelsesplan (både for os selv og for andre) og kaldet til mission ikke længere indtager pladsen som den store bibelske hovedsag, der ligger som den dybe grundtone i forkyndelsen. Naturligvis er det ikke hver eneste prædiken, som skal handle om det. Det kan blive for snævert og det er godt og rigtigt at få sagt noget om forskellige bibelske emner i deres mangfoldighed. Men vi skal passe på, at denne bibelske hovedsag fortrænges fra sin plads i centrum og i forgrunden af forkyndelsen til en mere perifer plads. Jeg vil derfor gerne udfordre alle prædikanter til oftere at prædike og undervise over tekster, der handler om mission både i det lille og i det store perspektiv.

Formidling

Vores måde at formidle et kald til verdensmission på over for unge (ved ydremissions-aftener og lign.) må også under kritisk lup. Mine erfaringer fra samtaler med LMU'erne omkring dette har overbevist mig om, at vi må være mere opmærksomme på betydningen af dette. Alt for ofte gør vi det på en måde, som er uinspirerende og efterlader tilhørerne, i dette tilfælde de unge, uberørte.

Vi er gode til formidle information om ydremissionsarbejdet til hjernen, men det er sjældent, at vi får formidlet mission som Guds hjertesag på en måde, der griber de unges hjerter, så de drages ind i et aktivt missionsengagement på den ene eller den anden måde.

DER ER FOR MEGET INFORMATION OG FOR LIDT LIDENSKAB I FORMIDLINGEN.

Dette handler i høj grad om nådegaver. Skal de unge sættes i brand for mission må vi være mere bevidste om at finde og bruge de personer, der har en særlig nådegave til at tale om mission på en måde som tænder dem. I mine øjne ville det være en strategisk og klog satsning på mission, hvis man i LM ansatte en eller flere missionssekretærer i børne- og ungdomsarbejdet, hvis eneste opgave var at formidle mission som en hjertesag til børn og unge. Jeg tror, at man derigennem kunne opnå et fornyet missionssind hos mange og med tiden også ville kunne rekruttere flere nye missionærer.

Hvem er til for hvem?

En sidste, men væsentlig udfordring, skal nævnes. Jeg synes, det er kendetegnende for mange unge, at de har en ubibelsk "Guder-til-for-mig-holdning". Denne holdning mener jeg kan være en alvorlig hindring for modtagelsen af missionsfaklen hos en stor del af ungdomsgenerationen, hvis ikke den hos den enkelte bliver forandret til en bibelsk "jeg-er-til-for-Gud-holdning".

Dette berører mange sider af det kristne liv, men ikke mindst indstillingen til mission. Mission handler nemlig om at stille sig selv, sit liv, sin fremtid og sine penge til rådighed for Gud og til hans disposition i velvillig lydighed mod hans plan og vilje. Det er nødvendigt, at vi vover at tale klart og ligefremt både om omkostningerne og velsignelserne ved at gøre dette.

"Tag som sko på fødderne villighed til at gå med fredens evangelium," skriver Paulus til efeserne (Ef 6,15). Må den villighed fremelskes hos mange unge, så missionsfaklen kan blive båret videre af en ny generation.

Peter Isac Techow f. 1973

Cand.theol. 2003, landsungdomssekretær i LMU. Prædikant i LM, København.

Jesus Kristus som ypperstepræst

Det Gamle Testaments offervæsen havde en dobbelt betydning. For det første var ofrene en synlig forkyndelse af Guds nåde og barmhjertighed. Gennem offeret fik man tilsagt syndernes forladelse, og kunne tage imod løftet i tro. For det andet var offeret en forkyndelse om ham, der skulle komme. Man blev mindet om, at der var lovet en Messias.

Blod

Det var kun de fejlfrie dyr, der kunne bruges til at bringe et helligt offer, og det var centralt for offeret, at der blev udgydt blod:

"Ja, efter loven bliver næsten alt rensat med blod, og der finder ingen tilgivelse sted, uden at der udgydes blod." (Hebr 9,22).

Uden blod – ingen mulighed for at få syndernes forladelse. Årsagen er den tætte forbindelse mellem liv og blod. Sagen er jo, at synderen ved sin onde natur har fortjent at dø og blive udryddet af folket, og skal Gud være retfærdig, samtidig med, at han viser barmhjertighed, må en anden tage synderens plads og blive ofret i hans sted, hvis altså synderen skal frelses. Offerdyrets blod flyder altså i stedet for synderens blod – offerdyrets liv bliver taget i stedet for synderens, der ved tro på de løfter, Gud giver i denne forbindelse, bliver frelst. Og løftet er:

"Men blodet skal I have som mærke på husene, hvor I er. Når jeg ser blodet, går jeg forbi jer. Ingen ødelæggende plage skal ramme jer, når jeg slår egypterne." (2 Mos 12,13).

Ypperstepræstens første opgave var altså at bringe dyret som

et stedfortrædende offer. Det Gamle Testaments ypperstepræstetjeneste var dog forbundet med meget store svagheder. Ingen ypperstepræst kunne nemlig frembringe en fuldkommen forsoning mellem folket og Gud. Han måtte ustandseligt gentage ofrene, og når han døde, var det afgørende, at en anden ypperstepræst førte embedet videre. Endelig er det vel også væsentligt at understrege, at ingen ypperstepræst var hellig i sig selv, og derfor var ofrene, han bragte, ikke kun rettet mod andre, men de gjaldt også ham selv.

Den fuldkomne præst

I Det Nye Testamente læser vi imidlertid, at noget helt nyt var kommet med den fuldkomne ypperstepræst, Jesus Kristus:

"Mens de andre præster har været flere efter hinanden, fordi døden hindrede dem i at fortsætte, har han et uforgængeligt præstedømme, fordi han selv er til for evigt. Derfor kan han også helt og fuldt frelse dem, som kommer til Gud ved ham, fordi han altid lever og vil gå i forbøn for dem. For en sådan ypperstepræst trængte vi til, en der er hellig, uskyldig, ren, skilt ud fra syndere og ophøjet over himlene, en der ikke som de andre ypperstepræster er nødt til hver dag at bringe ofre, først for sine egne synder og så for folkets; for det har han gjort én gang for alle, da han bragte sig selv som offer. For loven indsætter skrøbelige mennesker som ypperstepræster, men edsordet, der er nyere end loven, indsætter en søn, som for evigt er nået til målet." (Hebr 7,23-28).

Jesus erstatter alle de ypperstepræster, der som forbilleder gik forud for ham. Han har nemlig frembåret et eneste offer, som gælder for alle mennesker i al fortid og i al fremtid. Men i Jesu tilfælde er offeret ikke adskilt fra ham som ypperstepræst. Han ofrede nemlig sig selv. Hans liv, hans legeme og hans blod var det offer, der virkelig kunne forsone mennesker med Gud, og rense verden fra dens synd. Derfor skal dette offer ikke gentages.

Lidelse

Man kan ikke ofre, uden en eller anden form for lidelse. Det kunne Jesus heller ikke. Hans liv her på jorden var forbundet med megen lidelse og afsavn:

”Men Jesus sagde til ham: ’Ræve har huler, og himlens fugle har reder, men Menneskesønnen har ikke et sted at hvile sit hoved’.” (Matt 8,20).

Der var dog tidspunkter, hvor lidelsen var særlig koncentreret, f.eks. i Getsemane og på Golgata. Man kan sige, at i Getsemane var lidelsen, at han ofrede sin vilje, og gav sig selv helt i Gud Faders hånd, og på Golgata var lidelsen, at han ofrede sit liv under Gud Faders vrede over den verdens synd, der nu hvilede på hans skuldre:

”Ham, der ikke kendte til synd, har han gjort til synd for os, for at vi kunne blive Guds retfærdighed i ham.” (2 Kor 5,21).

Når Jesus led, betyder det, at han har båret *al* den lidelse, *alle* mennesker har fortjent at blive mødt med. Og da det netop var *alle* menneskers straf, der blev lagt på Jesus, betyder det, at hans lidelse langt overgår alt, hvad noget menneske har lidt. Jesus led som repræsentant for mennesker, og blev straffet for alle menneskers overtrædelser og synd:

”Men han blev gennemboret for vore overtrædelser og knust for vore synder. Han blev straffet, for at vi kunne få fred, ved hans sår blev vi helbredt. Vi flakkede alle om som får, vi vendte os hver sin vej; men Herren lod al vor skyld ramme ham.” (Es 53,5-6).

Forladt af Gud

Synden lå på Jesus, og Jesus blev straffet af den hellige Gud, der hader synd. Derfor var der ingen lindring eller trøst at hente til Jesus:

”Og ved den niende time råbte Jesus med høj røst: ’Elí, Elí! leamá sabaktáni?’ - det betyder: ’Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig?’” (Matt 27,46).

Vi må ikke tro, at Jesus indbildte sig, han var forladt af Gud. Nej, han var virkelig forladt af Gud. Faderen var virkelig holdt op med at elske ham. Guds vrede hvilede over ham, fordi han bar al verdens synd.

Jeg tvivler på, at vi nogensinde kan komme til fuld forståelse af, hvad Jesu lidelse og død rummer. Vi har nemlig ikke mulighed for at fatte dybden af den lidelse, han gennemgik. Vi har jo aldrig selv været underlagt så ubeskåret en lidelse, og intet menneske kommer nogensinde til det. Vi kan nok forstå, at det er forfærdeligt at dø på et kors, men det var ikke for egne synder, men for hele verdens synd, Jesus led.

Jesu lidelse og død må ses i dette perspektiv. Hvis et menneske skal straffes for sine synder, er det forbundet med en forfærdelig lidelse i al evighed. Og når alle mennesker, skal straffes efter fortjeneste, er det helt uoverskueligt. Og det var den lidelse, Jesus blev straffet med!

”For også Kristus led én gang for menneskers synder, som retfærdig led han for uretfærdiges skyld for at føre jer til Gud. Han blev dræbt i kødet, gjort levende i Ånden...” (1 Pet 3,18).

”Det er fuldbragt!”

Derfor kan Jesus sige: ”Det er fuldbragt!”, inden han betror sin ånd i Faderens hænder (Luk 23, 46).

Nu er den dunkle offertjeneste i det Gamle Testamente blevet helt klar: Jesus er den virkelige ypperstepræst, der frembærer syndofferet. Den lidt gådefulde betydning af påskelammet i 2 Mos 12 er også helt tydelig nu. Guds lov kræver, at lammet skulle være fejlfrit og i sin bedste alder. Blodet skulle blive til frelse for enhver som opholdt sig i det hus, der fik smurt lammets blod på dørstolperne. Man fejrede påsken ved at spise lammet, og Jesus siger senere til sine disciple: ”Jeg har længtes meget efter at spise dette påskemåltid sammen med jer, før jeg skal lide.” (Luk 22,15).

Her indledes Jesu vågenat, som er forudsagt i 2 Mos 12:

”Det blev en vågenat for Herren, så han kunne føre dem ud af Egypten. Denne nat skal alle israelitter, slægt efter slægt, våge

for Herren.” (2 Mos 12,42).

I det Nye Testamente gøres det helt klart, hvad alt dette er forbilleder på:

”Se, dér er Guds lam, som bærer verdens synd.” (Joh 1,29).

Alt dette er det centrale indhold af Jesu ypperstepræstelige gerning for denne verden. I Bibelen kaldes denne gerning for flere ting, f.eks. forsoning. Det betyder først og fremmest, at det onde, som er blevet gjort, og som udspringer af menneskets medfødte onde natur, bliver sonet af Jesus. På grundlag af denne forsoning forliges mennesker med Gud (Dvs. der bliver fred og enighed). Dette er forudsagt flere steder i Det Gamle Testamente. F.eks. ved den store forsoningsdag i 3 Mos 16. Det var dagen, hvor ypperstepræsten trådte ind for Guds ansigt i det allerhelligste med blod af bukke og en tyr, som betaling for egen og folkets synd det næste år. Dette blev fuldkomment opfyldt, da Jesus, den største ypperstepræst, trådte frem for Gud med sit eget blod:

”Men Kristus er kommet som ypperstepræst for de goder, som nu er blevet til. Han er gået gennem det større og mere fuldkomne telt, som ikke er gjort med hænder, det vil sige, som ikke hører denne skabte verden til; og ikke med blod af bukke og kalve, men med sit eget blod, gik han én gang for alle ind i det Allerhelligste og vandt evig forløsning.” (Hebr 9,11-12).

Det allerhelligste

Teltet, der her skrives, om er naturligvis tabernaklet, hvor der var et rum, som blev kaldt ”det Allerhelligste”. Dette rum var skilt fra ”det Hellige” med et forhæng, hvorpå der var vævet keruber:

”Du skal lave forhænget af purpurblåt, purpurrødt og karmindrødt stof og tvundet, fint linned med kunstfærdigt indvævede keruber.” (2 Mos 26,31).

Tanken er, at de keruber, der vogtede vejen til livets træ, da Adam og Eva blev udstødt af Edens have følger med og endnu vogter de vejen til det Allerhelligste, hvilket vises ved, at de bliver afbilledet på forhænget. Ingen kunne nemlig gå ind bag forhænget, uden at blive ramt af en frygtelig straf, for her boede den rene og hellige Gud, og han tåler ingen synder og uren i sin nærhed. Kun ypperstepræsten måtte gå herind på den store forsonings-

dag (3 Mos 16), og kun når han var iklædt sin dragt og havde blodet med.

Dette tabernakel blev model for templet, som senere blev opført i Jerusalem. Her var der også et ”det Allerhelligste,” som var adskilt fra resten af templet ved hjælp af et forhæng.

Læg mærke til, at da Jesus dør på korset flænges forhænget i templet fra øverst til nederst: ”Og se, forhænget i templet flængedes i to dele, fra øverst til nederst. Og jorden skælvede, og klipperne revnede.” (Matt 27,51).

De keruber, der var vævet ind i forhænget og symboliserede englevagten til det allerhelligste, glider nu til side. Der er dermed ikke længere noget, der hindrer synderen i at træde ind i det Allerhelligste. Hvorfor? Fordi vores ypperstepræst har været der før os med sit eget blod som sonemiddel for hele denne verden.

Gratis adgang

Vejen til Gud er nu genåbnet, ikke fordi mennesket har gjort sig fortjent til at få den åbnet, men fordi Gud kom til denne verden, blev menneske og påtog sig ansvaret for menneskehedsens synd. Han stillede sig under sin egen straf og forbandelse og skaffede dermed fred mellem sig og den synder, der ønsker at få gjort op med Gud.

Derfor kan det også forkyndes over hele verden:

”Men alt dette skyldes Gud, som forligte os med sig selv ved Kristus og gav os forligelsens tjeneste, for det var Gud, der i Kristus forligte verden med sig selv og ikke tilregnede dem deres overtrædelser, men betroede os ordet om forligelsen.” (2 Kor 5,18-19).

Og når Jesus på korset spørger: ”Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig?” Så kender du nu svaret: Han er din ypperstepræst, der træder frem for Gud med sit eget liv som sonemiddel for dig. Derfor har du fri adgang til Gud!

Johnny Søndberg-Madsen f. 1953

Cand.theol. 1986

Sognepræst i Torslev og Østervrå, Vendsyssel

”Herren beskytter de fremmede...”

SI 146,9

”Da de (vismændene) var rejst, se, da viser Herrens engel sig i en drøm for Josef og siger: ’Stå op, tag barnet og dets mor med dig og flygt til Egypten, og bliv dér, indtil jeg siger til. For Herodes vil søge efter barnet for at slå det ihjel.’ Og han stod op, og mens det endnu var nat, tog han barnet og dets mor med sig og drog til Egypten. Og dér blev han, indtil Herodes var død, for at det skulle opfyldes, som Herren har talt ved profeten, der siger: ’Fra Egypten kaldte jeg min søn’.” (Matt 2,13-15).

Jesus ”er blevet fristet i alle ting ligesom vi, dog uden synd” (Hebr 4,15). Jesus har også været flygtning.

Præster og politik

Sidste jul talte nogle præster imod regeringens flygtningepolitik. De, jeg hørte, bad for dem, der er forfulgt for Jesu navns skyld, som Bibelen opfordrer til: ”Husk på dem, der er i fængenskab, som om I var deres medfanger, og på dem, der mishandles, så sandt som I også selv har en krop.” (Hebr. 13,3).

Det var både politisk og ikke politisk engagerede præster, som talte imod regeringens flygtningepolitik. Politikere fra regeringen og dens støtteparti kritiserede disse præster og beskyldte dem for at være politiske. En politiker sagde, at han vil melde sig ud af folkekirken af samme grund.

Præster har før talt imod øvrigheden ud fra det femte bud, som forbyder drab - fosterdrab.

Kong Herodes anså Jesus for en politisk rival til magten. Vismændene havde jo spurgt i Jerusalem, hvor de kunne finde

jødernes nyfødte konge. Herodes var forfærdet; så forfærdet at han lod alle drengebørn i Betlehem og omegn på to år og derunder dræbe i håb om, at han fik ram på den nyfødte konge. Han skyede intet for at beholde magten.

Som lutherske kristne skelner vi mellem det åndelige og det verdslige regimente. Det åndelige regimente, Guds folk, ledes ved Guds Ord og Ånd. Det verdslige regimente, samfundet, ledes af øvrigheden ved loven (jf. Rom 13,1-7).

Men hvad så når øvrigheden står Guds love imod? Er præster og prædikanter så politiske, hvis de taler imod øvrigheden? Nej! Præster og prædikanter skal tale og forkynde, hvad Guds ord siger, om så alle beskylder dem for at være politiske, for som Peter og Johannes siger: ”Døm selv, om det er rigtigt over for Gud at adlyde jer mere end ham; men vi kan ikke lade være at tale om, hvad vi har set og hørt.” (ApG 4,19-20).

Når samfundets love strider mod de ti bud, så må vi som kristne følge de ti bud, selv om det koster.

Jeg gentager: Jeg ved ikke hvad præsterne ud over landet har sagt om regeringens flygtningepolitik – uden tvivl meget forskelligt. Vi skal ikke forsvare det, som strider imod Guds Ord.

Næstekærlighedsbudet

Men når det gælder forholdet til de fremmede og flygtningene, så er vi som kristne bundet af næstekærlighedsbudet – det er vi faktisk overfor alle mennesker.

Jesus siger: ”Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte

og af hele din sjæl og af hele dit sind.’ Det er det største og det første bud. Men der er et andet, som står lige med det: ’Du skal elske din næste som dig selv.’ På de to bud hviler hele loven og profeterne.” (Matt 22,37-40).

Det vil sige at når vi i egenskab af kristne står ansigt til ansigt med flygtningen og den fremmede, så er vi bundet af næstekærlighedsbudet og ikke af vor politiske overbevisning, vore fordomme, vore oplevelser, folks og mediers omtale osv. Og igen: Det gælder ikke kun overfor flygtninge, men overfor enhver.

Og står vi som kristne i egenskab af politikere ansigt til ansigt med flygtninge og fremmede, så må vi følge landets love, så længe de ikke strider imod Guds – ellers kan det blive svært som kristne politikere at bevare en god samvittighed overfor Gud. Den enkelte må selv tale med Gud om det.

Konkret kærlighed

Men tilbage til næstekærlighedsbudet: ”Du skal elske din næste som dig selv.”

Hvordan gør jeg nu det rent konkret – i dette tilfælde overfor flygtningen og den fremmede?

Jo, her siger Guds Ord: ”Kære børn, lad os ikke elske med ord eller tunge, men i gerning og sandhed.” (1 Joh 3,18).

Gud selv sendte ikke kun et budskab til os ved profeterne om, at han elskede os. Gud gjorde meget mere – han gjorde *alt*, hvad han overhovedet kunne: Han kom selv til os i Jesus Kristus.

Jesus kom ikke for at lade sig tjene, men for selv at tjene og give sit liv som løsesum for os.

Mennesket Jesus Kristus fra Nazaret ofrede sig fuldt ud for de medmennesker, som ville tage imod hans kærlighedsgerninger.

Han tilgav mennesker deres synder, talte livgivende ord, helbredte, gjorde undere, mættede sultne, befriede fra angst, satte i frihed, tog sig af fattige og udstødte osv.

Har de og vi fortjent det? Aldeles ikke!

Efter at Jesus havde vasket disciplenes fødder sagde han:

”Forstår I, hvad jeg har gjort mod jer? ... Når nu jeg, jeres Herre og Mester, har vasket jeres fødder, så skylder I også at

Hans Lundby f. 1946
Boghandler 1967, pionermissionær/prædikant i LM.

vaske hinandens fødder. Jeg har givet jer et forbillede, *for at I skal gøre, ligesom jeg har gjort mod jer...* Når I ved det, er I salige, hvis I gør det.”

Denne befaling gælder enhver kristen, enhver Jesu discipel.

C. O. Rosenius siger: ”Den kærlighed, som får os til at tjene Jesu brødre, får os også til at tjene alle andre mennesker; for det er for hans skyld, vi gør det.” (*Gud leder*, s. 71)

Lad mig i den forbindelse nævne en række eksempler, jeg har mødt.

Der var en kristen forsamling, som samlede ind til en flybillet, så hustruen kunne blive sammenført med sin mand. Så var der de kristne venner, som gav nye gardiner til en flygtningefamilie. Så var der den familie, som gav senge til en flygtningefamilies børn. Så var der hende, der gav sin symaskine til en flygtningefamilie. Så var der et ægtepar, der kom med et pyntet juletræ som gave lillejuleaften til en flygtningefamilie..

Hverdagskristen vil jeg være,
Syn for sagn, ej tomme ord,
Samklang mellem liv og lære,
Det er himmelsang på jord.
(*Fra Åndelige Sange og Salmer* nr. 498)

Himmelsangen her på jord – flygtningene og de fremmede hører og ser den. Gud har velsignet os rigt her i vort land. Jesus taler helt konkret til os om den sag: ”Jeg siger jer: Skaf jer venner ved hjælp af den uærlige mammon, for at de, når den slipper op, kan tage imod jer i de evige boliger.” (Luk 16,9). Mammon er aramæisk og betyder rigdom og materielle goder. Her opfordrer Jesus os til at veksle den kolde jordiske mammon, så der kan fødes levende gæstfrie kristne, som engang kan tage imod os i de evige boliger. Tænk at mammon kan bruges til det – og at Jesus opfordrer os til det.

GENNEMGANG AF HEBRÆERBREVET I

Hebræerbrevet

Vi vil gennem seks artikler se på Hebræerbrevets indhold. I den første artikel vil også spørgsmålene om forfatter og modtagere kort blive berørt. Man kan inddele brevet i følgende seks hoveddele, som svarer til artiklerne i de kommende numre af Budskabet.

- I 1,1-2,4: Guds søn er Guds ord, kommet i kød, større end englene.
- II 2,5-4,13: Guds søns lidelse.
- III 4,14-6,20: Jesus, Guds søn - vor medlidende ypperstepræst.
- IV 7: Melkisedeks forbillede på Kristus.
- V 8,1-10,18: Kristi præstedømme i tjeneste og offer.
- VI 10,19-13,25: Formaninger til tro og udholdenhed. Hilsener.

Forfatter

Hebræerbrevet meddeler ikke, hvem forfatteren er, således som vi kender det fra andre af NT's breve (Se f.eks. Rom 1,1 og 1 Kor 1,1). Dette er ikke stedet for en nærmere diskussion af forfatterspørgsmålet, men vi kan kort nævne følgende tre personer, som siden oldkirkens tid har været nævnt som mulige forfattere til Hebræerbrevet.

Paulus. Den kristne menighed i Alexandria i Egypten havde i det 2. årh. e.Kr. en bibeludgave, hvori Hebræerbrevet figurerede som "Paulus' brev til hebræerne" Her var man åbenbart overbevist om, at Paulus var forfatter. Senere, på kirkefaderen Origenes' tid i Alexandria (død i 254 e. Kr.), anså man det for knap så sikkert, at Paulus skulle være brevets forfatter. Origenes mente snarere, at brevet gik tilbage til én fra kredsen omkring Paulus. "Hvem der virkelig skrev brevet, ved kun Gud" (Origenes).

De væsentligste indvendinger mod paulinsk forfatterskab er:

For det første plejer Paulus at nævne sit navn i de NT'lige breve, vi har fra ham. Det sker ikke i Hebræerbrevet.

For det andet ordene i Hebr 2,3b: "... om en frelse så stor, at den fra først af blev forkyndt af Herren selv og senere stadfæstet for os af dem, som havde hørt ham ..." Hvis Paulus er brevets forfatter, regner han sig altså ikke med til dem, der har "hørt Jesus", men til dem, der i tredje led fra Jesus har fået ordet stadfæstet. Men Paulus lægger netop meget vægt på, at han selv har mødt Jesus og fået sit budskab fra ham og derfor kan regnes for apostel (Se Gal 1,10ff.).

Barnabas. Barnabas var Paulus' ven og medarbejder. Han kaldes med henvisning til sit stammemæssige tilhørsforhold for "levit" (ApG 4,36). Som levit var Barnabas skriftkyndig og havde måske en præstetjeneste ved templet i Jerusalem. Hebræerbrevet er netop præget af fordybelse i de hellige skrifter i GT (særligt lovene for helligdommens indretning og offerlovene i 2 og 3 Mos) og en stærk påpejning af disses forbilledlige betydning for Kristus (Jvf. Hebr 9 og 10).

Apollos. Han omtales som stærk i Skrifterne og en jøde, der med ildhu ud fra Skrifterne frimodigt underviste de første Kristustroende om, at Jesus er Kristus. Det var ham magtpåliggende at vise især jøderne, at Messias var kommet til soning for deres synder, og at Messias var Jesus af Nazaret (Se ApG 18,24-28). Efter sigende skulle Apollos være Luthers bud på en forfatter til brevet.

Hvorom alting er, så må vi nok stå der, hvor Origenes stod: "Hvem der virkelig skrev brevet, ved kun Gud". At vi er uvidende om den menneskelige forfatter kan så i øvrigt minde os om det faktum, der gælder for alle Bibelens skrifter, nemlig at den oprindelige ophavsmand er Helligånden selv!

Modtagere

Udtrykket "Hebræere" er en typisk betegnelse for jøder. Brevet er stilet til jøder, som er kommet til tro på Messias som deres frelser.

Men derudover er følgende at sige:

1. De har ifølge 5,12 været kristne et stykke tid og har fået en grundlæggende undervisning om Kristus. De burde derfor kunne være lærere for andre. De har ligeledes udvist en villighed til at lide for Jesu navns skyld (10,32ff.). Også det tyder på en vis åndelig modenhed.

2. De synes at være præget af en vis træthed og manglende frimodighed i deres kristendom (Jvf. ord som 10,35-36 og 12,12-13). Nogle steder i brevet antydes, at frafald er en overhængende risiko for nogle (Jvf. 10,25).

Første hoveddel (1,1-2,4)

1,1-2,4: Guds søn er Guds ord, kommet i kød, større end englene. **V. 1-3:** Brevets indledning rummer på en måde hele brevets indhold. De første tre vers viser Guds søns storhed. Vi får et indblik i Sønnens væsen.

Til Guds søns væsen hører ifølge teksten at han er Guds tale (v. 2). Det betyder at han er den helt særlige profet, der skulle tale Guds ord til folket (5 Mos 18,18-19). Men han ikke bare taler Guds ord. Han er Guds ord i dybeste forstand. At Jesus er Guds tale ved dages ende, indebærer, at han er Guds sidste åbenbaringsord til verden. Det Jesus siger i Skriften, og det han gør, er Guds ultimative selvafslørende budskab til hebræerne og til os i dag.

Dernæst knytter der sig syv udtryk til Sønnen.

1. Han er arving. Efter som gudmenneske at have lidt korsdøden i menneskers sted, indsættes han som arving - ikke bare til noget, men til alt. Denne arveret har Jesus selv vundet sig. Hans vigtigste arv er de mennesker, som ved dåb og tro knyttes til ham og bliver hans medarvinger (Jvf. Rom 8,17 og Ef 3,6).

2. Han er den ved hvem alt er skabt. Verden er skabt ved Guds ord (1 Mos 1,3ff.), og Sønnen er kraften i Guds skabelse. Der er en forbundethed mellem Faderen, Sønnen og Ånden ved skabelsen. Ingen af dem kan være uden den anden. Når Sønnen sammen med Faderen og Ånden er skaber, er det ikke så mærkeligt, at han også er arving. Han arver det, der retteligt tilhører ham. Og det der

rettelig tilhører ham, ønsker Han at vinde tilbage til sig.

3. Han er Guds herligheds glans. I GT møder vi ofte "Guds herlighed". I 2 Mos 33,18ff er "Guds herlighed" det samme som "Guds ansigt". Dette at have set Guds ansigt er at have set ind i Guds væsen, og det er ikke givet noget menneske i syndens verden. Men Gud har sendt sin søn til syndere, og i mødet med ham ser vi Guds herlighed (Joh 1,14). Jesus Kristus fremstiller Guds herlighed for et menneske. Den, der har set Sønnen, har således set Faderens ansigt – og det som nåde over nåde. Vi kan derfor også sige, at et møde med Jesus indebærer et møde med Faderens hellige afsky for og dom over synden i et menneskes liv.

4. Guds væsens udtrykte billede. Ordet "billede" er det græske "karakter". Det var det ord, man brugte om kejserens billede på en romersk mønt. Sådan er Guds væsen aftrykt på hans Søn. Han repræsenterer den almægtige Guds hele fylde.

5. Sønnen bærer alt med sit mægtige ord. Sønnens guddommelige tale er ikke blot én blandt mange røster. Den er dén bærende røst. Det gælder i forhold til skaberværket. Også naturlovene er udtryk for Sønnens opretholdende ords kraft. Men det er især godt at tænke på, at de troendes åndelige liv bæres af Sønnen. En kristen skal altså ikke bære sig selv, men lade sig bære af Guds Søn gennem Ordet.

6. Han skaffede renselse for vore synder. Der er tale om noget der er sket. Han rensede én gang for alle (7,27).

7. Han tog sæde ved den Højestes højre hånd i det høje. Tanken er, at Sønnen først gennemfører sin offergerning for alle mennesker, og siden indsættes han af den Højeste på den himmelske trone. Der siges, at han tog sæde (Jvf. v. 13). At "sætte sig" udtrykker i Skriften den hvilendes og sejrendes stilling. Efter at have givet et fuldkomment offer, udtrykker Jesu sæde i himlen, at alt nu er fuldbragt. At være kristen er at hvile i hans hvile. Eller vi kan sige: "at hvile i hans skød." Sat fri til tjeneste for ham!

V. 4: Verset markerer en overgang. Nu sættes Guds søn i forhold til englene. Sønnens navn repræsenterer hans væsen, som er et andet end englernes. De har ikke sønnenavn.

I visse jødekrigstid kredse i urmenigheden var engledyrkelse en stor fare (Jvf. Kol 2,18). De, som troede på Jesus, skulle lære, at intet måtte skygge for ham – heller ikke engle. Det ville være

afgudsdyrkelse. Ved at påvise englernes status som skabninger og ikke som sønner, vil brevets forfatter hjælpe dem ind i et ret forhold til Jesus.

V. 5-14: Disse vers uddyber ikke blot, hvem Guds søn er, men er også en af NT's vigtigste kilder til forståelse af englernes væsen og opgave. Det helt overordnede i teksten er sammenligningen mellem Sønnen og englene. Alt sammen for at sætte englene på den rigtige plads i forhold til Jesus.

V. 5 minder læserne om hvad de skal tænke om Guds søn. For at de skal tænke ret om ham, må de have Skriften for øje. Forfatteren minder dem om SI 2,7 og 2 Sam 7,14. Fælles for de to nævnte steder er, at det i begge fremgår, at "den salvede", Guds Messias (Hebr. Messiach = den salvede), kaldes og er søn af Gud. Hvem af englene bliver kaldt således af Gud?, spørges der. Svaret er givet: Ingen. Her kan vi lære, at den rette erkendelse af Jesus får vi altså ikke i os selv, men i GT!

Hebræerne skal lære, at Guds søn er født og ikke skabt. Englene derimod er "kun tjenende ånder" (v. 14).

V. 6-9: Denne del af afsnittet omtaler forholdet mellem Sønnen og englene i lys af Messias' komme. Igen bestemmes deres indbyrdes forhold ud fra Skriften (SI 97,7, SI 104,4 og SI 45,7-5). Ved Messias' komme skal englene være hans tjenere. De skal ikke optræde som selvbestemmende herrer. Jesus talte også ved en lejlighed om englernes opgave på dommens dag (Matt 13,39 og 49).

Det er altså Gud selv, der i Skriften definerer englernes væsen og opgave i forhold til Sønnen. Men også Sønnen selv defineres ud fra Skriften. Eller rettere: I v. 8 omtales hvad Gud i SI 45 siger til sin Søn. Og brevmodtagerne skal bemærke, hvad Faderen siger til sin søn. Det er altså ikke modtagernes tanker, der skal definere Sønnens identitet, men Faderen alene. Og nu siges det direkte i v. 8: "Din trone Gud, står til evig tid..." Sønnen er Gud selv.

Sønnens opgave er at gøre fyldest i at være salvet. Englene skal gøre fyldest i at tjene den salvede - Gud selv.

Thomas Wind f. 1962

Cand. theol. 1990. Lærer på LMH.

V. 10-12: Her beskrives, med reference til SI 102,10-12, Sønnen i forhold til det skaberværk som er under syndefaldets følgevirkninger. I lys af skabningen under synden bliver det stærkt, hvad der her siges om Sønnen: Han er grundlægger (v. 10, jvf. v. 2). Han består (v. 11). Han ruller jord og himmel sammen, når deres tid er inde (v. 12).

Guds søn, vor frelser, er altså begyndelsen og enden. Den der omfatter alle ting. Ja, den der bærer alt med sit mægtige ord.

V. 13-14: En konklusion på hele afsnittet fra v. 5.

Ingen af englene har fået at høre: "Sæt dig ved min højre hånd..." Ifølge det vi så i v. 3b tilkommer pladsen på tronen den Magtfulde. Den alle andre skal tilbede.

Englene er ikke personer. De hører til den skabte ånde verden. Der spiller de til gengæld en vigtig rolle. De er tjenere udsendt for deres skyld, som skal arve frelse, nemlig troende mennesker.

2,1-4: Afslutningen på første hoveddel handler om at være opmærksom på Guds ord.

I kap. 1,2 så vi, at Sønnen er Guds tale til hebræerne. Hvor vigtig det er at give agt, når Sønnen taler, ser vi af det, der nævnes i 2,2. Her omtales at Guds ord taltes gennem engle. Der sigtes til Sinajlovgivningen, hvor loven blev formidlet ved engle (Gal 3,19b og ApG 7,38).

Guds ord gennem engle var alvorlige ord, som indebar straf, hvis ikke de blev fulgt. Læg mærke til, at straffen for overtrædelse under loven kaldes "velfortjent." Sådan er det altid under loven. Der får man det, man har fortjent! Men selvom englene er ringere end Sønnen, lod Gud englene formidle sandhedsord, der indebar konsekvens.

Pointen er: Når Gud nu taler til os om frelse fra vore synder gennem Sønnen (v. 3), og lader ordet om frelsen stadfæste gennem mennesker, hvor meget mere må vi da ikke give agt på det ord?

Lovgivningen på Sinaj er anskuelsesundervisning på alvoren i at høre Guds ord. Hebræermenigheden har et større ansvar overfor evangeliet, fordi Han, der talte evangeliet, er større end de engle, der formidlede loven.

I dag kan vi lade det være en påmindelse til os: Guds tale til os er den evige Søn, som har fuldbragt renselse for alle vore synder. Ham skal vi takke og ære derfor og ingen anden.

BOGARTIKEL

Kirke i kirken

Mikkel Vigilius

LogosMedia 2005

500 sider, 398 kr.

Denne bearbejdede ph.d.-afhandling er noget af en sværvægter at se til. Det tager sin tid at komme igennem den. Sådan er det! Lærdom tager tid! Samtidig er den skrevet, så også forholdsvis almindelige, interesserede læsere, kan tygge sig igennem den. Især i hoveddelen om vækkelsesbevægelserne i det 19. og 20. århundrede er den spændende som en roman. Undertiden er den simpelthen svær at lægge fra sig. Desværre skæmmes værket af, at man ikke i korrekturlæsningen har fået skilt alle ordene ad. Når bogen er gribende, handler det – ud over forfatterens evner som skribent – også om, at ph.d.'ens emne er 'os'. Den handler om missionsbevægelserne med fokus på kirkesynet og synet på deres arbejdsopgave og plads i forhold til stats- eller folkekirken. Den rejser nogle spændende problemstillinger, som jeg nedenfor vil prøve at ride op.

Det er ikke min opgave at 'anmelde' bogen, for når den kan udløse en ph.d., må den antages at være fagligt forsvarlig og med forsvarlig dokumentation for Mikkel Vigilius' påstande og konklusioner. Til gengæld har jeg, som før nævnt, lyst til at bruge bogen som afsæt til en mere principiel diskussion af nogle cen-

trale pointer og andre tankevækkende opdagelser.

De temaer fra bogen som jeg vil berøre er:

I) Hvor satte og sætter vi grænserne for Guds rige – for dem, der er 'indenfor' og dem, der er 'udenfor'?

II) I forhold til LM som bevægelse: LM's historisk uklare selvforståelse. Herunder LM's udvikling af mødeformen fra fælles opbyggelse til forkyndende møder – med en klargøring af synet på, hvad en prædikant er i forhold til forsamlingen og i forhold til præsten. *Skal* vi have et teologisk konsistent kirkesyn og syn på, hvad LM er, og ikke er. Kan vi ikke have et teologisk og teoretisk inkonsistent kirkesyn, bare det fungerer? Hvad skal være det, der bærer LM fremover?

I) Hvor satte og sætter vi grænserne for Guds rige – for dem, der er 'indenfor' og dem, der er 'udenfor'?

"Selv om missionshuset tog sigte på at være åbent for alle, var der i høj grad en bevidsthed om, hvem der hørte med til de troendes fællesskab, og hvem der ikke gjorde det" (s. 211). Vigilius skriver: "I fravær af sakramenternes afgrænsende tegn og de

dermed forbundne klare betingelser for anerkendelse som kristen, udvikler man i ecclesiola-kulturen *andre tegn og betingelser, der kommer til at tjene som en form for selvbestaltede notae ecclesiae*" (s. 218, min fremhævning, se også ekskurs 7: *De frigjorte og trællefølket i den rosenianske tradition*, s. 186ff). Vigilius nævner som eksempler på alternative måder at afgrænse den kristne forsamling: De troendes særlige åndelige tale og væsen, den evangeliske tros- og frelsesvished, den rette evangelieforståelse, den spontane dragning mod andre trossøskende, tilslutning og aktiv deltagelse i de vaktens samfund og dermed korresponderende livsførsel, man kan vidne om en skelsættende omvendelsesoplevelse efterfulgt af et nyt liv kendetegnet ved tak til Gud, kærlighed til de medtroende og dragning mod deres fællesskab og nådens midler.

Vigilius peger omvendt på Grundtvig og Ussing, der i denne sammenhæng lærer sandt luthersk. De lægger vægt på, at "ecclesiola-fællesskabets sakramentforvaltning tjener til at vise og afgrænse, hvem der kan anerkendes som kristen. Betingelsen for at modtage sakramenterne er en kristen bekendelse og et liv, der ikke strider mod denne bekendelse. Åbenbare og ubodfærdige syndere må vækkes og kaldes til omvendelse ved at blive udelukket fra sakramenterne" (s.218).

De selvbestaltede kendetegn på, hvem der er en kristen ('notae ecclesiae') er det, jeg vil kalde nådevirkninger i en kristens liv, men de er oftest vanskeligt verificerbare. Hvordan kan man verificere en persons omvendelsesoplevelse – og skelne den guddommeligt virkede omvendelse fra den af menneskets egen ånd frembragte? Hvordan kan du vide, om en person har den rette evangeliske tros- og frelsesvished? Det forklarer måske, hvorfor Rosenius så ofte advarer imod selvbedraget: Du kan efterligne disse kendetegn, så andre regner dig for en kristen, selv om du ikke er ret omvendt for Gud.

Faktum er, at vi grundlæggende ikke kan skelne klart mellem hyklere og sande Guds børn, og er vel heller ikke kaldet til det, jfr. lignelsen om rajgræsset og hveden. Vi skal ikke på baggrund af

selvbestaltede kendetegn dømme nogle 'inde' og andre 'ude'. Vi er kaldede til at øve kirketugt og udelukke *åbenlyst* ubodfærdige og fornægtere fra sakramenterne og det kristelige arbejde (se f.eks. Matt. 18,15ff.).

II) I forhold til LM som bevægelse.

I forhold til LM som bevægelse finder jeg, som nævnt i begyndelsen, en række spændende temaer til nærmere drøftelse: (A) LM's historisk uklare selvforståelse. Herunder LM's udvikling af mødeformen fra fælles opbyggelse til forkyndende møder – med en klargøring af synet på, hvad en prædikant er i forhold til forsamlingen og i forhold til præsten. (B) Kan vi ikke have et teologisk og teoretisk inkonsistent kirkesyn, bare det fungerer? Det underliggende er forholdet til 'ellipse-strukturen'. (C) Hvad skal være det, der bærer LM fremover?

(A) LM's historisk uklare selvforståelse.

"Afvigelsen fra Rosenius [i synet på kirken og på embedet] må ses som den væsentligste årsag til, at netop kirke- og embedssynet i LM helt frem til afslutningen på det 20. århundrede var præget af uklarhed og svag indre sammenhæng ... Konsekvensen blev en stor variation af synsmåder indenfor foreningen spændende fra en bevidst folkekirkelighed til en markant frikirkelighed med en række mellempositioner" (s. 331).

"I foreningens 75-årsskrift betegnes småmøderne med læsning, samtale, sang og bøn som 'livsnerven' i foreningens arbejde de første årtier og tillægges afgørende betydning for udviklingen af et myndigt lægfolk ... [Prædikanternes] tjeneste synes at have været betragtet som en mere omfattende udfoldelse af det almene kristelige kald til at udbrede evangeliet. Med tiden udvikledes en fast praksis for kaldelse af prædikanter, men en principiel teologisk afklaring af deres opgave kan ikke eftervises før efter 2. verdenskrig" (s. 184).

Afklaringen af, hvad LM's prædikanter er, sker officielt temmelig sent: "... i 1978 fastslog foreningens øverste myndighed,

delegeretmødet, på baggrund af en teologisk udredning af spørgsmålet, at LM's prædikanter er at betragte som hyrder og lærere". Afklaringen hænger sammen med en vægtlægning på *funktionen*, frem for titlen.

I denne udvikling er der to tankevækkende spørgsmål: (i) Mødernes udvikling har med en provokerende overdrivelse ændret sig i retningen af gudstjenesten i folkekirken, hvor få er engageret i mødet (prædikant, mødeleder, pianist evt. få andre), resten sidder passive som tilhørere. Det er måske i virkeligheden det, som har ændret synet på prædikanterne, så de på en eller anden måde opfattes som indehavere af et specielt 'embede'. I den sammenhæng hører det også med, at prædikanter i stadig højere grad indvies, f.eks. ved årsmødet. Her er noget at gennemtænke i en forening, der hylder det myndige lægfolk og nådegavernes frie løb: Hvilken rolle skal vore prædikanter spille, og hvordan kan møderne tilrettelægges, så det myndige lægfolk kommer til sin ret?

(ii) Når LM tiltager sig funktioner, som er knyttet til menighedens styrelse og forkyndelse: Man kalder egne forkyndere, som står til ansvar overfor vore ledere, forkyndere og ledere opfattes som hyrder, ældste og lærere: *Er LM så en kirke, et selvstændigt kirkesamfund, som burde have fuld nådemiddelforvaltning? LM har jo et klart kirkepræg med ordnede tjenester og forvaltning af det vigtigste nådemiddel: Ordets forkyndelse, og selvstændig ledelse.*

(B) Kan vi ikke have et teologisk og teoretisk inkonsistent kirkesyn, bare det fungerer?

Det underliggende er 'ellipse-strukturen'. Ellipse-strukturen, som går på, at ellipsen har to brændpunkter: Kirkens gudstjeneste med fuld sakramentforvaltning, og det kristne arbejdsfællesskab med forkyndelsen i centrum. I teorien er begge brændpunkter ligestillede. Mikkel Vigilius erklærer flere steder i bogen, at ellipsestrukturen af forskellige årsager går mod sit sammenbrud (se f.eks. s. 354ff.). Hans hovedpointe er, at ellipsestruktu-

ren var tjenlig, dengang både kirken og missionshuset accepterede denne opdeling og adfærd.

Samtidig skriver han allerede i indledningen angående ellipsestrukturen: "Jeg vil i bogen argumentere for, at denne måde at tilrettelægge det kristne menighedsliv på [egne forsamlinger indenfor en folkeomsuttende kirke], er forbundet med store problemer ... af principiel teologisk art. På en række punkter er organiseringen af menigheden som 'en lille kirke i kirken' svært forenelig med Ny Testaments vejledning for det kristne menighedsliv" (s.10).

Mikkel Vigilius konkluderer, at "modellen ecclesiola in ecclesia er overordentlig svær for ikke at sige umulig at bringe i fuld harmoni med CA [Den Augsburgske Bekendelse], fordi bekendelsen forudsætter en udelt kirke med ét fællesskab, én nådemiddelforvaltning og én ledelse" (s. 372).

Det får ham til at sige videre i indledningen: "At fastslå dette er for mig ikke et mål i sig selv, men det tydeliggør for forhold: For det første, at Gud i historien har velsignet og brugt det mangelfulde. For det andet, at det aktuelle kirkelige opbrud (dvs. ellipsestrukturens sammenbrud) må betragtes som en anledning til at revurdere det kristne forsamlingsliv i lyset af det Ny Testamente" (s.10).

Her bør jeg understrege, at med ellipsestrukturens sammenbrud mener forfatteren *ikke*, at den ingen steder fungerer mere, for det erkender han, at den gør mange steder. Derimod, at der er en række strukturelle forhold, der presser ellipsetænkningen: F.eks. folkekirkens teologi, børnefamiliernes stressede hverdag og urbaniseringen. Hertil kommer holdningsmæssige ændringer hos især yngre og blandt yngre bibeltro præster i retning af en 'helmenighedstænkning' – enten mod det, han kalder *organisationsmenigheder* - f.eks. frimenigheder. Eller mod det, han kalder *folkekirkemenigheder* – kirker med fuldt udbygget menighedsliv.

(C) Hvad skal være det, der bærer LM fremover?

Der er to ting i dette spørgsmål: Det ene er den tilsyneladende

læredifferentiering og forskellige syn på arbejdsmetoderne, vi oplever i LM. Det andet er det skræmmebillede, som bogen giver af Evangeliska Fosterlandsstiftelsen (EFS).

For at begynde med EFS, så tegner bogen et billede af en bevægelse, som profileres som en lægmandsbevægelse indenfor kirken, men har solgt ud af sin rosenianske vækkelsesidentitet og bibeltroskab samt af sin selvstændighed i forhold til den svenske kirke, eksemplificeret ved flytningen af EFS' administration til 'Kyrkans Hus' (s. 289-95). Dette har udmøntet sig i undvigelse af kontroversiel kirkekritik og ved at undlade at tage stilling til kontroversielle teologiske spørgsmål, f.eks. omkring samboskab og homofilt samliv (s. 294).

Derfor må vi drage lære af dette skræmmebillede, når vi diskuterer LM's fremtid, hvor fremtiden ser ud til at rumme organisations-, metode- og læredifferentieringer.

Vi lever ikke på nogen luthersk og roseniansk øde ø, befriet fra al anden indflydelse. Sådan har det for øvrigt altid været. Vigilius nævner jo, at væsentlige dele af organiseringen af de troende har metodistiske rødder (s.76ff.).

Læren fra EFS er, at vores lægmandsarbejde og -syn er et alt for skrøbeligt fundament at bygge på. Hvis LM også bliver en organisation, hvor der er stor teologisk rummelighed, så er LM's dage talte. Vi har brug for at besinde os på, hvad der er Bibelens og dermed også vores uopgivelige kerne.

Alex Dahl Karlsen f. 1967

Cand.scient.pol. 1993. Erhvervsguide

Tidl. missionær i Tanzania. Prædikant i LM, Vestjylland.

Han vækker mit øre

Egil Sjaastad

LogosMedia 2005

398 sider, 298 kr.

Af Reidar Puggaard Poulsen

Han vækker mit øre er en andagtsbog, skrevet af Egil Sjaastad, med andagtsstykker til hver dag i kalenderåret. Bagerst i bogen er der tilføjet andagtsstykker til påskedage, pinsedage og fødselsdag.

Som en andagtsbog, der mange steder læses omkring måltider, er denne bogs korte og enkle pointer en styrke. De længere forklaringer og uddybninger må så undværes. Andagtsstykkerne er meget varierede, som regel med et bibelvers som det centrale, men også sange, digte, ordsprog og citater bruges til at belyse bibelverset eller emnet. Sammenlignet med en del andre andagtsbøger tillader denne andagtsbog sig glædeligvis en næsten bibelsk bredde i de temaer der behandles. Hovedvægten ligger helt klart på emner der har med synd, tilgivelse, stedfortrædelse og nåde at gøre. Men andagtsbogen behandler også emner

som menigheden, det kristne fællesskab, Guds skaberværk, menneskelivet, selvværd, venskab og mange flere.

Bogen er skrevet i et godt nudansk letflydende sprog. Den sproglige stil varierer mellem undervisning, tiltale, spørgsmål og nogle dage poesi. Enkelte steder har norsk ordstilling overlevet oversættelsen, men bogens norske forlæg taget i betragtning, er den meget let tilgængelig for danskere.

Bogens målgruppe er kristne, uden at ikke-kristne eller nykristne dermed er forhindret udbytte; de vil dog finde noget af sproget og nogle af billederne ret indforståede.

Bogen kan ifølge sit forord ikke erstatte bibellæsning eller fællesskab med andre kristne om Guds ord, men som et supplement kan den varmt anbefales.

Til den kirkelige forbruger

Prædikener til anden tekstrække

Advent – jul – nytår

Leif G. Jensen og Vagn Lyrstrand

Kandake Forlag 2005, 76 sider

Denne lille prædikensamling indeholder 16 prædikener fra 1. søndag i advent og frem til sidste søndag efter Helligtrekonger. Forfatterne er begge præster i Den evangelisk-lutherske Frikirke i Danmark. Leif G. Jensen har været præst siden 1980 og Vagn Lyrstrand siden 1983.

Ofte når der udkommer en prædikensamling, så lyder det: Prædikener skal man høre ikke læse. Men det er ikke sandt. Denne lille udgivelse gør i det mindste udtalelsen til skamme.

Alle prædikener er nemme at læse. Der er arbejdet med sproget og grammatikken, men af væsentlig større betydning: Indholdet af disse 16 prædikener er en utrættelig, men langtfra forudsigelig pegen på Jesus som frelser og stedfortræder.

Præsterne formår virkelig at stille skarpt på prædiketeksternes centrale temaer og på en måde, så det centrale budskab

kommer til orde. Tillige indeholder prædikenerne et sjælesørgersk aspekt og en sund aktualisering. Læseren fornemmer virkelig, at det er et par erfarne mænd der kender deres bibel.

"Vi er så vante til, at alting afhænger af, hvad vi har af kraft: Hestekraft, pengekraft, tankekraft, udviklings- og tiltrækningskraft. Tilsvarende søger mange en større tros-kraft i meditationer og lysmes-ser, ved bønnekranse, pilgrims-vandring-er og lovsangskurser.... Her kan være meget godt, og man oplever kraft ved det! Men Jesus siger altså, at det, vi har brug for, er en tro, der ikke er noget! Da kan man godt blive lidt irriteret. Og prædikanten er i knibe. Han vil jo gerne, at folk går hjem med følelsen af at have fået en større tro, som de også søgte.." Læs selv videre til 3. søndag efter Helligtrekonger.

Anbefales varmt. Bogen kan købes via www.vivit.dk

Horisont er spalten, hvor redaktionens medlemmer vil forsøge at sætte aktuelle og principielle forhold ind i en større sammenhæng. Spalten vil også indeholde passager fra den kirkelige debat og klip fra forskellige blade og aviser.

Kirken skal tale som Guds Ord

Det er overskriften i den norske avis "Dagen" den 30. januar 2006. I et længere interview med professor Peter V. Legarth, Århus, bliver der bl.a. sagt:

"Legarth mener, at der ikke findes noget bibelsk grundlag for homofilt samliv. De vigtigste tekster, finder vi i Rom 1; 1 Kor 6 og 1 Tim 1. Alle steder hvor homoseksuel adfærd omtales, bliver det afvist. Gud skabte mennesket som mand og kvinde og bad manden om, at holde sig til sin hustru. Det er indenfor ægteskabet som Gud ordning, at mennesket får besked om at formere sig. Bare i samlivet mellem mand og kvinde er barnet en naturlig frugt.

Kirken har fået sit mandat fra evangeliet om Jesus Kristus og fra de bibelske skrifter. Den skal tale som Guds Ord. Kirken har ingen fuldmagt til at velsigne det som har Guds Ord imod sig. I dag udøves der et mægtigt pres på kirken udefra. Mit håb er at kirken – som troens folk – vil bevare sin identitet og holde sig til sit mandat."

Afslutningsvis siger professor Legarth:

"Selv står jeg som medlem af den danske folkekirke. Men jeg kan kun stå der ved offentligt at protestere mod udvik-

lingen. Jeg kan ikke tage medansvar for den vranglære, som udfolder sig i kirken. Kirken er åndeligt splittet. Flere og flere finder sit åndelige hjem i valgmenigheder, frimenigheder og i missionshuse, hvor de kan høre en bibelsk forkyndelse. Sidste år (2005) blev der taget et initiativ til et netværk mellem bibeltro personer og menigheder på evangelisk-luthersk grund. Udformningen af dette netværk bliver nu lagt i hænderne på en gruppe, og resultatet bliver formentlig offentliggjort til efteråret. Dermed vil den bibeltro og evangelisk-lutherske front i Danmark få en endnu klarere og fast form."

Evangelisk-luthersk Netværk er udløberen af en række arbejdsseminarer, hvor en række personer i første omgang trådte sammen for at drøfte Grosbøll-sagen og dernæst biskoppernes holdning til en kirkelig velsignelse af homofile. Der er nedsat en styregruppe, men det er ikke en ny organisation som er målsætningen. Hensigten er udelukkende at etablere et sammenbindende netværk mellem kristne og menigheder i Danmark, som ønsker at bygge tro, liv og kirke på bibelens ord.

Det er et godt og glædeligt initiativ, som her er taget. Det bliver spændende at se de konkrete resultater af dette nye

netværk, som endnu er i støbeskeen. En afgørende udfordring bliver at få skabt fælles teologisk fodslag. Men i udgangspunktet er der god grund til hilse et samarbejde på kryds og tværs inden for den bibeltro del af de lutherske kristne hjerteligt velkommen.

EK

Muslimerne iblandt os

Debatten om muslimerne i Danmark fylder meget både i medierne og i personlige samtaler. Det er kun naturligt, at vi som kristne følger med i debatten og engagerer os i den. Det er for så vidt også naturligt, at vi indbyrdes er uenige om visse aspekter af sagen. I politiske forhold gives der ikke et enkelt og entydigt kristent svar på alle spørgsmål. Alligevel kan der være grund til at minde om, at vor tro på Jesus fører os ind i en fælles grundholdning til muslimerne iblandt os. Jesus kalder os til at møde de fremmede med næstekærlig omsorg (Matt 25,35 & 43; Luk 10,29-37) og til at bringe dem evangeliet om syndernes forladelse i ham (Matt 28,19; Luk 24,47).

Har de fortjent det? Det er svært at forestille sig et spørgsmål, der er mere i strid med evangeliets ånd og indhold. Evangeliet er budskabet om Guds uforskyldte og ufortjente nåde mod ugudelige og onde

mennesker for Jesu skyld. Dette evangelium er vores eget eneste håb – og deres med. Derfor må de høre det. Når Jesus kalder os til at møde både de fremmede og vore fjender med næstekærlighed, er det et kald til at legemliggøre evangeliets ånd og indhold. Forkaster vi dette kald, forkaster vi evangeliet.

Den standende debat rummer en alvorlig åndelig fare. Fører den os ind i en grundholdning af frygt, reservation og had i forhold til muslimerne i Danmark, har den Onde vundet en stor sejr i vore hjerter.

Ud fra Bibelens ord må vi midt i alle spændingerne og konflikterne betragte muslimerne i Danmark som en gudgiven missionsmark. Ser vi det, og beder vi Gud om nåde og hjælp til at række dem evangeliet?

I 1994 skrev Birthe Munck-Fairwood og Oddvar Hatlehol nogle ord om dette forhold, som har mindst lige så stor aktualitet i dag:

"For kirken og de kristne organisationer i Danmark repræsenterer muslimerne som det største ikke-kristne trossamfund en konkret udfordring til at gennemtænke, hvad det vil sige at være en missionerende kirke i et flerkulturelt samfund. Mange muslimer kommer fra islamiske

stater, som er lukkede for kristen mission. Nu er de kommet til et land med en over tusind år gammel kristen kirke. Møder de kristne i Danmark, der som en naturlig ting er villige til at dele deres tro med dem?"

Muslimernes tilstedeværelse er også en udfordring til det kristne fællesskab. Det har været sagt, og sikkert med rette, at det ikke er muslimernes tro, som er den største hindring for, at de bliver kristne. Den største hindring er de sociale bånd, som islam har skabt omkring det enkelte menneske. Muslimer, som tager det store skridt at gå over til den kristne tro, forventer at blive del af et nyt, stærkt og ægte fællesskab." (Dannebroget, s. 100, Credo Forlag).

MV

Korsvej

Den 28. januar holdt en ny kirkelig bevægelse sit første møde i Danmark. Navnet er 'Korsvej', og en af initiativtagerne, Carsten Dalsgaard Hansen (CDH), udtaler om visionen: *"Vi kan slet ikke købe den der med, at kristendom og politik ikke hører sammen. Tværtimod mener vi, at kirken skal på banen, og at vi som kristne har ansvar for at forholde os til den verden, vi lever i. Kristendommen skal gennemsyre hele vores liv. I Korsvej lægger vi vægt på*

det indadrettede med bøn og faste, men lige så meget på det udadrettede, hvor vi opfordrer til socialt, politisk og økologisk engagement." (Kristeligt Dagblad, 24/1).

Der er grund til at glæde sig over hovedsynspunktet. Første trosartikel understreger, at verden er betroet os af Gud, for at vi skal tage vare på den og dens mennesker. Det indebærer et kald til at modvirke politisk undertrykkelse, social uretfærdighed og økologisk uansvarlighed.

Der er brug for at vække bevidstheden om dette og for at kalde et sandt disciplinliv til udfoldelse. Spørgsmålet er, om det vil ske på en betryggende måde i Korsvej. Præsentationen i Kristeligt Dagblad giver anledning til bekymring.

CDH henviser til den norske søsterbevægelse 'Korsvei' som inspiration. Den har bl.a. demonstreret mod Israels sikkerhedsmur og krigen i Irak. CDH siger, at noget tilsvarende kunne ske i Danmark. Her må der spørges til det bibelske belæg for disse holdninger. Mange politiske spørgsmål lader sig ikke afklare entydigt ud fra Guds ord. At binde kristnes samvittighed på sådanne områder er yderst betænkeligt. Er det dette spor, Korsvej vil følge, må der advares mod sammenblandingen af teologi og politik.

Den norske bevægelse er endvidere

økumenisk. Dens trosgrundlag er yderst diffust. Ved dens møder og i dens blade gives der åndelig vejledning ved hele bredden af folkekirkelige præster og hele bredden af kirkelige samfund. Ved sommerfestivalen i 2003 var det således en jesuiterpræst, der var hovedtaler. Konsekvensen bliver en bevægelse uden bibelsk og evangelisk forankring, med svagt syn for menneskets grundproblem og for evangeliets frelsende og forvandlende kraft.

Det er endnu uklart, om den nye danske bevægelse vil følge dette spor. De bevægelser, som har båret den kirkelige højrefløj frem siden 1960'erne, har alle været kendetegnet ved et klart defineret bibeltro trosgrundlag og ved en afvisning af forkyndende samarbejde med katolikker og liberale teologer. Det har været et uvurderligt værn for troens liv og for et evangelisk missionsarbejde. Det er afgørende, at det samme værn rejses om Korsvej, hvis bevægelsen skal kunne anbefales til og være til hjælp for bibeltro lutherske kristne.

MV

Iransk præst lider martyrdøden

I vor tid er der flere kristne, der er forfulgt for deres tros skyld, og som lider martyrdøden end nogensinde tidligere i

kirkehistorien. 'Åbne Døre' er en organisation med oprindelse i Holland, der vil fremme forbønnen for de forfulgte kristne og arbejder på at smugle bibler ind til kristne i de lande, der er lukkede for kristen mission. I februarnummeret af organisationens blad 'Åbne Døre' kan man læse følgende:

"Ghorban Dordi Tourani, en iransk kristen, der blev myrdet den 22. november af en unavngiven gruppe fanatiske muslimer, blev den første turkmenske kristne i Iran, som man ved, er blevet dræbt for sin tro. Tourani, der var leder for en husmenighed i det nordøstlige Iran, blev hentet fra sit hjem i Gonbad-e-Kavus. Et par timer senere var den 53-årige konvertit til kristendommen blevet dolket ihjel, og hans forslåede, blødende krop smidt foran hans hjem.

Tourani var etnisk turkmener og født i Gonbad-e-Kavus ind i en muslimsk familie fra Sunni Hanafi traditionen. Efter et selvmordsforsøg i et turkmensk fængsel, hvor han var indsat for drab i 1983, mødte Tourani en russisk kristen fængslet for sin tro. Russeren ledte ham til tro på Kristus. (...)

'Ghorban var en meget modig og frygtløs kristen', udtaler en iransk præst fra Teheran efter Touranis død. 'Han talte frygtløst om Jesus på forskellige steder, på gaden, i butikker og i basaren. Han var overbevist om, at han ikke skulle holde sin

tro for sig selv, men skulle dele den med andre alle vegne.'

Som følge heraf truede fanatiske muslimer fra hans omegn ham. (...) Ikke desto mindre blev dusiner af turkmenere i hans by og omegn kristne gennem Touranis vidnesbyrd og tjeneste. Den iranske regering, der efter hans død sendte sit hemmelige politi for at gennemsøge Touranis hjem og konfiskere hans kristne materiale, har fortalt hans familie, at det angiveligt var lokale muslimer, der var 'vrede over hans omvendelse', der dræbte ham. Tourani efterlader sig en enke, Offool Eachicke, og fire børn."

Apostelen Johannes så i et syn et alter i den himmelske verden (Åb 6,9-11). Under alteret så han "sjælene af dem, der var myrdet på grund af Guds ord og det vidnesbyrd, de holdt fast ved". Og han får at vide, at der er et tal, der skal være fuldt på dem, der skal dræbes for deres kristne tros skyld. Tourani og de mange andre martyrer i vores tid er altså et klart endetidstegn. I Hebr 13,3 får vi opfordringen: "Husk på dem, der er i fangenskab, som om I var deres medfanger, og på dem, der mishandles, så sandt, som I også selv har en krop." Lad os takke Gud for Touranis vidnesbyrd og ikke glemme at bede for vore forfulgte brødre og søstre.

BHJ

Udgivet af:
Luthersk Missionsforening
Industrivænget 40
3400 Hillerød
Bladnr. 91883

Returneres ved varig adresseændring

BUDSKABET 2 | 2006
TEMA | MISSIONSKALD 2006